

ΠΑΝΤΟΓΝΩΣΤΗΣ

ΕΛΛΗΝΙΚΗ - ΕΠΙΘΕΩΡΗΣΙΣ
ΕΚΔΙΔΟΜΕΝΗ ΚΑΤΑ 15 ΘΗΜΕΡΟΝ

ΑΠΟ ΤΑΣ ΑΡΙΣΤΟΤΕΧΝΙΚΑΣ ΕΚΔΟΣΕΙΣ
ΤΟΥ "ΠΑΝΤΟΓΝΩΣΤΟΥ,"

ΜΥΘΙΣΤΟΡΗΜΑ
ΤΗΣ ΑΥΤΟΚΡΑΤΟΡΙΚΗΣ ΡΩΜΗΣ

ΑΝΤΙΝΟΥΣ

ΥΠΟ
Β.Ε. ΒΕΚΙΑΡΕΛΛΗ

ΑΘΗΝΑΙ 1924

ΕΡΩΣ ΠΟΥ ΔΕΝ ΣΚΟΤΩΝΕΙ

«ΔΕΝ ΕΙΝΑΙ ΕΡΩΣ...»

ΕΚΔΟΤΙΚΟΝ ΤΜΗΜΑ
ΠΑΝΤΟΓΝΩΣΤΥ,

ΝΕΑΙ ΕΚΔΟΣΕΙΣ

Α'. ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΑΙ

- 1) Τὰ Ἐξωτερικὰ Συναλλάγματα καὶ αἱ ἐπ' αὐτῶν πράξεις, ὑπὸ Ἐμμ. Μ. Χανδράκη (ἄδετον) Δρ. 50.
 2) Περὶ Φαρμακευτικῶν ἐνδείξεων ὑπὸ Ἀπ. Παπαδοπούλου (ἄδετον) Δρ. 5.

Β'. ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΚΑΙ

- 1) Ἀντίνοος, (μυθιστόρημα μετὰ πολλῶν εἰκόνων εἰς ἀρίστην ἔκδοσιν δεμένον καλλιτεχνικῶς) ὑπὸ Β. Ε. Βεκιαρέλλη. Δρ. 18

- 2) Τὰ τραγούδια τῆς Μιάρκας, (μετὰ 10 εἰκόνων ἐκ τοῦ Κινηματογράφου) ὑπὸ Jean Riché-din - Ν. Πετιμεζᾶ - Λαύρα (δεμένον) Δρ. 12.—
 3) Ἡ Ζωὴ καὶ τὸ Ἔργο τοῦ Μπάυρον, ὑπὸ Στέλιου Σπεράντσα, μετὰ πλείστων εἰκόνων, ἐπὶ ἀρίστου χάρτου καὶ μετὰ πλούσιον δέσιμον. Δρ. 18.—
 4) Ὅταν φεύγουν οἱ ὄρες, (βραβευμένη συλλογὴ ποιημάτων) ὑπὸ Στέλιου Σπεράντσα (δεμέν.) Δρ. 15.
 5) Ἡ καρδιὰ μετὰ τὰ φέδια, (συλλογὴ ποιημάτων) ὑπὸ Ἀθ. Γ. Κυριαζῆ, (ἄδετον) Δρ. 15.
 6) Παντογνώστης, τόμος πρῶτος χρυσόδετος Δρ. 50.

ΛΙΑΝ ΠΡΟΣΕΧΩΣ

Αἱ γυναῖκες τοῦ Μεγάλου Κόσμου, ὑπὸ Δ. Γ. Καμπούρογλου μετ' εἰκόνων ἐπὶ ἀρίστου χάρτου καὶ μετὰ καλλιτεχνικὸν δέσιμον.

Αἱ ἐκδόσεις μας καὶ οἱ προηγούμενοι τόμοι «Παντογνώστου» χορηγοῦνται μετὰ μηνιαίας δόσεως καὶ μετὰ ἀνοιχτὸν λογαριασμὸν διὰ πᾶσαν νέαν ἔκδοσιν.

ΤΡΑΠΕΖΑ ΑΘΗΝΩΝ
ΑΝΩΝΥΜΟΣ ΕΤΑΙΡΕΙΑ
 Ἰδρυθεῖσα τῷ 1893
 Ἐκτελεῖ πᾶσαν τραπεζικὴν ἐργασίαν
ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΜΕΤΟΧΙΚΟΝ
 Δρ. 72,000,000
ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΑΠΟΘΕΜΑΤΙΚΟΝ
 Δρ. 23,000,000

ΒΑΡΑ ΕἰΝ ΑΘΗΝΑΙΣ—Τηλ. Διεύθ.: ΤΡΑΘΗΝΩΝ
ΥΠΟΚΑΤΑΣΤΗΜΑΤΑ ΚΑΙ ΠΡΑΚΤΟΡΕΙΑ ΕΞΩΤΕΡΙΚΟΥ
 Ἀθήναι, Ἀργίριον, Αἴγιον, Ἀλεξανδρούπολις, Ἀμφίση, Ἀργος, Ἀργυροπόλις, Βόλος, Γύθειον, Δημητσάνα, Δράμα, Ζάκυνθος, Ἡράκλειον, Θεσσαλονίκη, Ἰθάκη, Ἰωάννινα, Καβάλλα, Καλάμαι, Καρπενήσιον, Καστοριά, Κέρκυρα, Κιάτο, Κοζάνη, Κόρινθος, Κύθηρα, Λαμία, Λάρισα, Λεβάδεια, Λήμνος (Κάστρον), Μεγαλόπολις, Μυτιλήνη, Ναύπακτος, Σάνθη, Πάτρα, Πειραιεὺς, Πρέβεζα, Πύργος, Ρέθυμνος, Σάμος (Βαθῦ), Σάμος (Καρλόβασι), Σπάρτη, Σύρος, Τρίκαλα, Τρίπολις, Χαλκίς, Χανία, Χίος.

ΥΠΟΚΑΤΑΣΤΗΜΑΤΑ ΕΞΩΤΕΡΙΚΟΥ
 Λονδίον, 22 Fenchurch Street, Κων/πολις, προσωρινῶς κλειστὸν, Νέα Ὑόρκη (Ἀμερικὴ) 25 Pine Street, Ἀλεξάνδρεια, Κάιρον, Πόρτ-Σάϊδ, Σμύρνη, (προσωρινῶς κλειστὸν), Λεμεσὸς, Λευκωσία.
 Ἀνταποκρίται καθ' ὅλην τὴν Ἑλλάδα καὶ εἰς τὰς κυριωτέρας πόλεις τοῦ Κόσμου.

ΚΛΙΝΙΚΗ
ΣΥΦΙΛΙΔΙΚΩΝ & ΔΕΡΜΑΤΙΚΩΝ ΝΟΣΗΜΑΤΩΝ
ΚΩΝΣΤ. ΚΟΡΚΟΝΙΚΤΑ
 Γέως Ἐσωτερικοῦ Ἰατροῦ Νοσ. Συγγροῦ

ΑΘΗΝΑΙ
 Ὁδὸς Βουλγαρῆ 10 πάροδος Πειραιῶς

ΕΝΟΙΚΙΑΖΕΤΑΙ
 ἀντὶ δρ. 30 δι' ἐκάστην ἔκδοσιν

ΤΥΠΟΣ: ΜΙΧ. ΜΑΝΤΖΩΒΕΛΑΚΗ Ὁδὸς Μιλτιάδου 7—ΑΘΗΝΑΙ

ΠΑΝΤΟΓΝΩΣΤΗΣ

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΕΠΙΘΕΩΡΗΣΙΣ
 ΕΚΔΙΔΟΜΕΝΗ ΤΗΝ 1 & 16 ΕΚΑΣΤΟΥ ΜΗΝΟΣ

ΙΔΡΥΤΗΣ—ΙΔΙΟΚΤΗΤΗΣ—ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ ΓΕΩΡΓΙΟΣ Ν. ΙΩΑΝΝΟΥ	ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ ΤΗΣ ΥΛΗΣ ΣΤΕΛΙΟΣ ΣΠΕΡΑΝΤΣΑΣ
ΓΡΑΦΕΙΑ ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ : 32 ΟΔΟΣ ΙΠΠΟΚΡΑΤΟΥΣ 32	
ΕΤΟΣ ΤΡΙΤΟΝ	Ἀθήναι—Παρίσιον, 16 Αὐγούστου 1924
	ΑΡΙΘ. 16 [64]

ΠΟΛΙΤΕΙΑΚΑ-ΚΟΙΝΩΝΙΟΛΟΓΙΚΑ-ΟΙΚΟΝΟΜΟΛΟΓΙΚΑ

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

- ΑΓΓΕΛΟΥ ΔΟΞΑ.— Ἡ Ἀφροδίτη τῆς Μήλου. [Μετ' εἰκόνας—Τοῦ τακτικοῦ ἀνταποκριτοῦ μας].
 ΠΑΛΑΙΑ ΚΑΙ ΝΕΑ.— Ἡ πανδυσία τοῦ Δημοσίου θησαυροῦ.— Αἱ ἐκδόσεις «Παντογνώστου».
 VESPER.— Ἀλαξοπιστίες.— Γεῖά σου Κράτος.— Πανικόβλητο αὐτοκίνητο.— Μὲ τὸν Ἀρη.
 ΓΙΑΝΝΗ ΣΤΟΓΙΑΝΝΗ.— Ἡ Ζωὴ. [Ἀπὸ τῆς «Στιγμῆς»].
 ΝΙΚΟΥ ΒΕΡΓΩΤΗ.— Ἡ Τέχνη ἀντάμα στὴ Ζωὴ. [Ἀπὸ τὰ τραγούδια τῆς Ἐλευθερίας Ζωῆ].
 ΜΙΧΑΗΛ Γ. ΠΕΤΡΙΔΗ.— Ὁ Πόλεμος. [Ἑλληνικὰ Διηγήματα].
 Γ. Ν. ΙΩΑΝΝΟΥ.— Βασίλειος Ε. Βεκιαρέλλης. [Μετ' εἰκόνας].
 ΣΤΕΛΙΟΥ ΣΠΕΡΑΝΤΣΑ.— Ἀντίνοος [Κριτικὰ Σημειώματα. Μετ' εἰκόνας].
 Δ. ΓΡ. ΚΑΜΠΟΥΡΟΓΛΟΥ.— Ὁ Σκύλλος. Κεφάλαιον ΙΗ'. Ἐντυπώσεις καὶ σκέψεις. Κεφάλαιον ΙΘ'. Αἰλὴ καὶ Γιάννος. [Ἀθηναϊκὸν Μυθιστόρημα 1876-1878 μετὰ στίχοις ὑπὸ Ἀγγ. Σπαχῆ].
 ΑΠΟ ΟΛΟΝ ΤΟΝ ΚΟΣΜΟΝ.— Ἐπιστῆμαι—Τέχναι—Γράμματα—Εἰδήσεις—Περίεργα.
 ΝΕΑΙ ΕΚΔΟΣΕΙΣ.— Μπάυρον.— Ναῖς Μικουλέν.— Ἡ Μινιών.— Γραμματικὴ τῆς Νέας Ἑλληνικῆς γλώσσης.— Ἡ Ἀτιμασμένη.
 ΕΓΓΡΑΦΑΙ ΕἰΣ ἙΛΛΗΝΙΚΟΝ ΠΑΝΘΕΟΝ 1821—1921.

Ἡ ΔΟΞΑ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ
 ΕἰΣ ΤΟ ΜΟΥΣΕΙΟΝ ΤΟΥ ΛΟΥΒΡΟΥ

Ἡ ΑΦΡΟΔΙΤΗ ΤΗΣ ΜΗΛΟΥ

Ἐπίσκεψις εἰς τὸ ἐν Παρίσιον Μουσεῖον—Τὸ βλέμμα τῆς Ἀφροδίτης νοσταλγεῖ τὸν Ἀττικὸν οὐρανὸν—Ὁ θαυμασμὸς τῶν ξένων—Ῥίγη ὑπερηφανείας καὶ συγκινήσεως.

ΠΑΡΙΣΙΟΙ—ΑΓΓΟΥΣΤΟΣ

Ἀπὸ πολὺν καιρὸ ἐσκεπτόμουν ν' ἀφιερῶσω μιὰ ἡμέρα γὰ τὴν ἐπίσκεψιν τοῦ Λούβρου. Ἀλλὰ ἡ ζωὴ τοῦ Παρισιοῦ, ἐλκυστικώτερη ἀπὸ τὰ μουσεῖα τῆς, παρουσιάζετο διαρκῆ ἀναβολὴ σ' ἕνα εὐλαβικὸ προσκύνημα στὶς ἀπέραντες γαλαρίες, θησαυροφυλάκια μαζὺ καὶ θωμοὶ τῶν ἐκλεκτοτέρων ἐκδηλώσεων τῆς παγκοσμίου τέχνης διὰ μέσου τῶν αἰώνων.

Ἡ σκέψις ὅμως ἐτι ἐπρόκειτο νὰ ἰδῶ σάλας δόκλιγες Ἑλληνικῆς τέχνης, καὶ πρὸ πάντων ἡ προσδοκία τοῦ ἀντικρύσματος τῆς θρυλικῆς μας Ἀφροδίτης τῆς Μήλου ἐπραγματοποίησε τὴν ἀπόφασίν μου τὴν περασμένη Κυριακῇ, ποῦ ὁ Παρισινοὺς οὐρανὸς συννεφιασμένος, μαυρὸς, βουρλωμένος ἀπ' τὸ πρῶτ', ἔδουε τὴν ἐπιθυμίαν ἐνδὸς ἐξοχικοῦ περιπάτου καὶ δημιουργοῦσε τὸν πόθο μιᾶς ἀποτραβηγμένης χειμερινῆς θαλπωρῆς.

* ΤΙΜΗ ΕΚΑΣΤΟΥ ΤΕΥΧΟΥΣ ΔΡΑΧ. 3 *

Τὸ Λούβρον εἶνε ἕνα ἀπὸ τὰ ποῖα κολοσσιαία παλάτια

του κόσμου. Αιώνες ειργάσθησαν για να το φέρουν στην σημερινή του εμφάνιση, χιλιάδες αρχιτεκτόνων, ζωγράφων, γλυπτών, τεχνιτών και δλη ή χορεία των βασιλέων της Γαλλίας από του Φιλίππου - Αύγουστου, που έβαλε τα θεμέλιά του το 1214 και της Αίκατερίνης των Μεδίκων που ήγειρε δλόκληρον πτέρυγα, μέχρι του Έρρίκου IV και των άλλοπαλλήλων Λουδοβίκων οι όποιοι προσέθεσαν τας κυριωτέρας λεπτομερείας και το εξωραίισαν με την μεγαλυτέραν επιβλητικότητα και μέχρι του Ναπολέοντος του I, ό όποιος διέταξε την κατασκευήν της θριαμβευτικής άψίδος και του Ναπολέοντος III και της τρίτης δημοκρατίας επί της όποίας, κατά το 1879, έλαθε την όριστικήν του μορφήν.

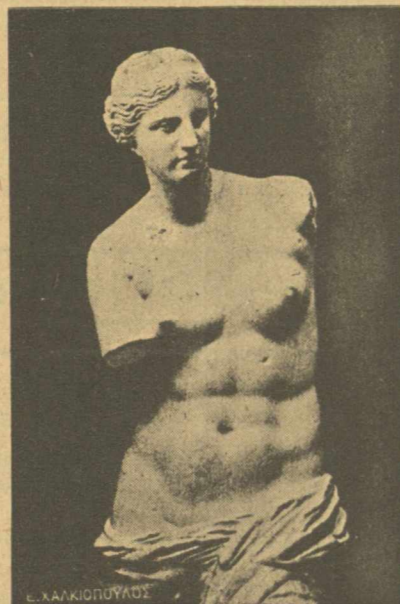
Όλοι αύται αι έγκαταστάσεις των Ιστορικών ανακτόρων, χρησιμοποιούνται σήμερα ως μουσειον. Είπα ότι θ' αφιέρωνα μιá μέρα για να επισκεφθώ το μουσειον, ή μάλλον, τα μουσεια αυτά; Πέρνω τον λόγο μου πίσω! Διότι το Λούβρον δέν στεγάσει ένα μουσειον, αλλά δεκαοκτώ δλόκληρα: της αρχαίας γλυπτικής, της Αίγυπτιακής τέχνης, της Άπω Ανατολής, το χαλκογραφικόν μουσειον, το κεραμικόν μουσειον, το μουσειον του Θιέρσου, το σχεδιογραφικόν, το βιοτεχνικόν, την πινακοθήκην της ζωγραφικής, το ναυτιλόν μουσειον, το μουσειον της Κινεζικής τέχνης, το μεσαιωνικόν μουσειον κ.λ.π.

* *

Έκεινο το όποιον μάς ενδιαφέρει περισσότερο, από Έλληνικής άπόψεως, εινε το μουσειον της αρχαίας γλυπτικής.

Αι περισσότεραι αίθουσαι του περιλαμβάνουν έργα Έλληνικά και εις την εισοδόν του, ανάμεσα από ένα περιστύλιον Έλληνικών αγαλμάτων και σαρκοφάγων, δεσπόζει το κολοσσιαιον άγαλμα της Νίκης της Σαμοθράκης. Αμέσως κατόπιν αρχίζουσ αι διάφοροι αίθουσαι (αίθουσα Φειδίου, αίθουσα μαχομένου ήρωος, αίθουσα Παλλάδος, αίθουσα Μελπομένης, αίθουσα Ψυχής, αίθουσα Άφροδίτης, αίθουσα σαρκοφάγου Άδώνιδος, αίθουσα Έρμαφροδίτου, αίθουσα Καρατιδίων, αίθουσα Πανός), τας όποιας ένώνει κοινή μακρά στοά της όποίας το δάθος διακρίνεται από του πρώτου δήματος της εισόδου εις το μουσειον.

Άλλά τι εινε εκεί στο δάθος, όπου ο κόσμος συνωθεΐται; Ένα άγαλμα ακαθόριστον εις τας γραμμάς του, από την άπόστασιν που μάς χωρίζει, διαγράφεται. Νά εινε άρα γε εκείνη; ζητούμε πληροφορίας από τον πρώτον φύλακα.

Ή Άφροδίτη της Μήλου

— Εινε ή Άφροδίτη της Μήλου, άπαντά με θαρειάν επιστημότητα.

Βικσικολι περνάμε τίς αίθουσες που άνοιγονται στα πλευρά της μικράς αυτής γαλαρίας και εξαφνα σιαματούμε.

Όλίγα μέτρα πειδ] μπρός μας ύψώνεται στο δάθρο του ύπεροχο το θειον επιστέγασμα της κλασικής Έλληνικής τέχνης, ή Άφροδίτη της Μήλου! Όχι πειδ ή φωτογραφία της, ούτε κανένα γύφινον αντίτυπόν της, άλλ' αυτή ή ίδια—ζωντανή] παρ' όλίγον να έλεγα— ή Άφρο-

δίτη της Μήλου. Πιτέ δέν την είδαμε άλλοτε κι' όμως μάς εινε τόσοσ γνώριμη. ή μεγάλη μας ξενιτεμένη. Ή καρδιά κάθε Έλληνοσ χ' υπά δυνατά στο αντίκρυσμά της, καθώσ στο αντίκρυσμα ένός πολυ αγαπημένου προσώπου που έχομε χρόνια να δούμε. Το αίσθημα που μάς πλημμυρίζει εινε υπερηφάνεια, εινε χαρά, εινε συγκίνησης.

Όστερα από όλίγων λεπτών ευλαθητικώ ένατενισμώ, πλησιάζομε, φθάνομε κοντά της.

Στημένη επάνω σ' ένα δάθρο πέτρινο που το φράσει ένα άπέριτο σιδερένιο περίφραγμα, μεσ' στο σαλονάκι της, στέκεται ακίνητη ή αιωνία Άφροδίτη.

Στο ύπέρθυρο εινε γραμμένο με μεγάλα γράμματα «Salle de Venus de Milo» και κάτω στο δάθρο, ένα σύντομο Ιστορικό: «το λαμπρότερον των αρχαίων άγαλμάτων, ή Άφροδίτη της Μήλου, έργον του 4ου π. χ. αιώνοσ, τέχνης Έλληνικής, εύρεθέν το 1820 και άγορασθέν

υπό του κ. Μαρκέλλου διά λογαριασμόν του μαρκησιού ντε Ριχιέρ, πρεσβευτου της Γαλλίας έν Κων]πόλει αντί 6 000 φρ. Ό τελευταίος αυτόσ προσέφερεν ως δώρον εις τον βασιλέα Λουδοβίκον XVIH».

Όσ δώρον προσεφέρθη, σάν χανούμισα. Και σάν σκλάβο άγοράσθη με έξη χιλιάδες φράγκα, αυτή ή άπειρόκαλλη, ή άνεκτίμητη, ή άθάνατη.

Ξενιτεμένη από την πατρίδα της, αιχμάλωτη μέσα στις γαλαρίες του Παρισινού Λούβρου, άτενίζει το άπειρον μ' ένα βλέμμα άπειρωσ γλυκώ και μελαγχολικόν, γεμάτο από άνέκφραστη νοσταλγία προς τον γλαυκώ ουρανό της Άττικής και τα γαλανά άκρογιάλια της Μήλου.

Όύρω της κόσμος από όλα τα μέρη της ύψηλίου στέκει ευλαθητικά και θαυμάζει το θειον της κάλλοσ. Ένστικτωσ οι ξένοι όλοι θγάζουσ το καπέλλο μόλισ φθάνουν μπροστά της, και, έκθαμβοι εις το γοητευτικόν αυτό άκτινοβόλημα των αίωνων, προφέρουν με θαυμασμό το όνομα

της αρχαίας Έλλάδοσ. Στο μικρό σαλονάκι της που χροΐνα τώρα δέχεται καθημερινώσ τον παγκόσμιο φόρο τιμής ή Άφροδίτη μας, άκούει το όνομα της πατρίδας της και τ' όνομά της σ' όλες τίς γλώσσες του κόσμου. Καμμιά φορά τ' άκούει και στη δικιά της γλώσσα. Ουτιδανόι άπόγονοι ένδόξων προγόνων παραδώσαντες τας υποθήκας της άθανασίας εις τούσ βαρβάρουσ, μωροί και άνάξιοι κληρονόμοι, Νεοέλληνοσ, οικτρά παρωδία της αρχαίας Έλλάδοσ, περνάμε και μεϊς μπροστά της....

Στα βελουδένια φωτείγ που εινε γύρω— γύρω της ύπάρχουν άνθρωποι που κάθονται από το πρωΐ μέχρι που δύση ο ήλιοσ, βυθιομένοι εις την γοητείαν του κάλλοσ της Άφροδίτης της Μήλου.

Το αιωνόχρονο Παριανό μάρμαρο που κοντεύει ν' άσδοστώσ, έμφυχ όμένο άληθινά μέχρι τα σήμερα, γεμάτο από ζωή μπροστά στην όποιαν ή άληθινή ζωή φαίνεται ψεύτικη, στη ράθυμη στάση της Άφροδίτης διδαι όλη την έκταση της έννοιασ της σπαργής και της ήρεμίας.

Στην ίδια σάλλα, σε μιá γυάλινη βιτρίνα, εύρίσκονται τα λείψανα ένός βραχίονοσ και ένός άριστερου χεριου που βρέθηκαμ μαζί, στο ίδιο μέρος, με την Άφροδίτη. Εινε καμωμένα από Παρισινώ μάρμαρο και πιθανώσ εινε δικά της. Εύρίσκεται ακόμη στην ίδια βιτρίνα κι' έν άπόσπασμα άριστερου ποδιου, από του φαρσου μέχρι των δακτύλων, κατασκευασθέν υπό του Γάλλου γλύπτου Β. Lange († 1839) με τον σκοπό ν' αντικαταστήση το αντίστοιχον μέρος που λείπει από το άγχιμ.

Ένα τελευταίο βλέμμα κι' αφίνουμε την αίθουσα. Ουρνάμε όμως πολλέσ φορέσ πίσω για να συναντήσομε το σαγηνευτικό βλέμμα της Άφροδίτης. Μοιάζει σάν άποχαιρετισμόσ. Έτσι έμεις φεύγομε και κείνη μένει. Έτσι χιλιάδες έπέρασαν και θα περάτουν μπροστά της ύστερα από ταξείδια μακρινά. κι' εκείνη θα μένη πάντα εκεί. Και το βράδυ θα ε μόνη, μέσα στην ψυχρή αίθουσα του μουσειου, κι' οι χοντρές σάλλες της Παρισινής βροχής θα χτυπούν τα τζάμια και κανέις δικός της δέν θα της κάνει συντροφιά....

* *

Το αντίκρυσμα αυτό με την Άφροδίτη της Μήλου εινε συγκλονισμόσ ήλεκτρικός στο σώμα κι' αναβάπτισμα θαυματοποιό στην ψυχή. Δέν ντρέπομαι να πώ, πώσ περνώντες μέσα στις Έλληνικές σάλλες για πρώτη φορά δίνω προσοχή στην τέχνη των κλασικών μας αγαλμάτων που βρίσκονται εδώ (όπως άλλα εινε στο Βατικανό, στο Λονδίνο, στας Βρυξέλλας) και για πρώτη φορά καταλαβαίνω την ύπεροχή της άξιασ των και τούσ τίτλοσ της άθανασίας των. Νά κάτση κανέις να αναλύση την τέχνη των, θα ήταν ουτοπία, θα ήταν βεθήλωσις. Εινε όλα άριστουργήματα. Στην Άθήνα, μπαίνοντας καμμιά φορά στο Μουσειο (πάντα για να συνοδούσομε κάποιον ξένο) σκεφτόμαστε τίς νταντάδες που σεργιανάνε στον κήπο τα παιδιά. Έδώ εύρίσκεται κανέις σε μιάν άνώτερη έκσταση και μιλάει σιωπηλά με την θειότητα των Όλυμπίων. Τόσον ή τέχνη της Έλληνικής γλυπτικής εινε λεπτή, πολύ-

πτυχοσ, έκφραστική, τόσοσ ή άπλότης θεία και ή ήρεμία επιβλητική, το έντονον μαζί και το πρᾶον, ή τελειότερα έκδήλωσις της ωραιότητοσ της ζωής.

Και όμως ή σκέψη μας ξαναγυρνάει και πάλι στην Άφροδίτη της Μήλου. Δέν μπορούμε πειδ να προσέξομε τίποτε άλλο. Μά δέν εινε μόνο δική μας ή αντίληψη αυτή. Άν προσέξη κανέις λίγο θα ίδη πώσ εινε γενική. Μέσα στις διάφορες σάλλες, δέν άκούοσ τίποτε άλλο από σχόλια θαυμασμού για την Άφροδίτη. Σχόλια Άγγλικά, Ιταλικά, Γερμανικά, Γαλλικά, Ισπανικά, Κινέζικα και Τούρκικα ακόμη. Σάν να πρόκειται για ένα γεγονός σημερινό, σύχρονο. Τόσο ή γοητεία της έκφράσεωσ της επιβάλλεται στο σύνολο του ανθρώπινου πνεύματοσ....

Στην έξοδο του μουσειου πωλούνται κάρτες όλων των άγαλμάτων. Οι επισκέπται αγοράζουσ κατά δωδεκάδες την Άφροδίτην. Εινε ένα ξέσπασμα του θαυμασμού των. Αύριο θα ταχυδρομηθοούν σε γνωστούσ και φίλοσ, σ' όλα τα πέρατα της γής. Μιá τέτοια κάρτα σά: στέλνω κι' έγω σήμερα, κλείνοντας το σημείωμα του ευλαθητικώ μου προσκυνήματοσ εις τον βωμόν του αιώνιου κάλλοσ.

ΑΓΓΕΛΟσ ΔΘΞΑσ

ΠΑΛΙΑ ΚΑΙ ΝΕΑ

Η ΠΑΝΔΑΙΣΙΑ ΤΟΥ ΔΗΜΟΣΙΟΥ ΘΗΣΑΥΡΟΥ.— «Κ λ ι έ φ τ ω , κ λ ι έ φ τ ε ι ς , κ λ ι έ φ τ ε ι . . . ! βήμα κλινόμενον εις τον ένστώτα διέπει τας συνειδήσεις εκείνων, εις τούσ όποιοσ; άνετέθη ή διαχείρισις του δημοσιου θησαυρου.

Ή κυνικήτης της Κυβερνήσεωσ έναντι της σωρείας των καταχρήσεων ύπερβαίνει κάθε όριον άντοχής. Έλισμονήσαμεν όμως ότι ή παρούσα Κυβέρνησις ειναι παρᾶ—Κυβέρνησις των κυνικών καυμάτων.

Όσ; τόσοσ όμως οι τεσσαράκοντα χιλιάδες (άριθ. 40.000) ένθυλακώσαντες μέχρι τοσδε μεγαλόσχημοι και μικρόσχημοι πληρεξούσιοι ίδωμεν τι θα πράξουσ κατά την προσοχή σύγκλησιν της Έθνοσυνελεύσεωσ, έφ' όσον οι πλείστοι των πληρεξούσιων ρουσφετολογούντες ύποστηρίζουσ τούσ καταχραστάς. Όρισμένωσ θα ζητήσουν να επιβληθοούν φόροι προς κάλυψιν των τεραστίων αυτών καταχρήσεων εις βάρος του δυστυχώσ ύπομένουτος άκόμη Έλληνικου Λαου.

Άλλά το «ψάρι βρωμάει ή π' το κειφαλι...!»

ΑΙ ΕΚΔΟΣΕΙΣ «ΠΑΝΤΟΓΝΩΣΤΟΥ».— Προς εύκολίαν των φιαναγνωστών το Έκδοτικόν Τμήμα του «Παντογνώστου» έθεώρησε σκόπιμον να διαθέτη τας έκδόσεις του, επιστημονικάσ και λογοτεχνικάσ ως και τούσ προηγούμενοσ τόμοσ του «Παντογνώστου» με μηνιαίασ δόσεις και εις άνοκτον λογαριασμόν διά τας νέασ έκδόσεις.

Τα πλεονεκτήματα των έκδόσεών μας, δέν ειναι μό

νον ή εκλεκτικότης τών αναλαμβανομένων πρὸς ἐκδόσιν βιβλίων, ἀλλὰ καὶ ἡ καθ' ἑλα καλλιτεχνική καὶ πλουσία ἐμφάνισις.

Ἐκαστον ἐκιδόμενον βιβλίον λογοτεχνικὸν εἶναι δεμένον καλαισθητικῶς διὰ καρτονίου. Τὸ ἐξώφυλλον κοσμεῖται μὲ σκίτσον τοῦ γνωστοῦ καλλιτέχνου κ. Ἀγγέλου Σπαχή.

Ὁ χάρτης εἶναι ἀρίστης ποιότητος. Ἡ ἐκτύπωσις ἀρτία. Ἐντὸς δὲ τῶν σελίδων ἀφθονοὶ εἰκόνες συμπλη-

ροῦσι τὴν ἑλγν καλλιτεχνικὴν ἐμφάνισιν τῶν ἐκδόσεων μαρ.

Ἐς ἐλπίσωμεν ὅτι ἡ μὲ τόσα ἐφόδια ἐμφάνισις ἐλλήνικῶν ἐκδόσεων θὰ σημειώσῃ σταθμὸν σημαντικὸν εἰς τὴν ἐκδοτικὴν κίνησιν, ἐν ἀντιθέσει πρὸς τὸ παρελθὸν κατὰ τὸ ὅπεσον μόνον ἡ μανία τοῦ ταχέως πλουτισμοῦ ἐχαλιναγώγει τὸν ἐκδότην.

ΤΑ ΣΑΤΥΡΙΚΑ ΜΑΣ ΥΠΟ ΎΕΣΡΕΡ

ἙΛΛΗΘΟΠΙΣΤΙΕΣ

Ἐπάλληλοι καὶ σπαθοφόροι
διαμαρτυροῦν ^{ἄνευ} κἀνανε
καὶ τὸ Ἐνοικιστάσιο μὲ ζόρι
ἔλοι τὸ καταπιάνουνε.
Διαμαρτυροῦν ὁ νοικοκύρης,
ποῦ ὄρεξῃ κάνει, μὰ τὸ ναί, νὰ τότε δειροῖς.
Ὅμως τὰ ἴδια κ' ὁ νοικάρης,
ποῦ μὲ τὸ πείσμα του σὲ κάνει νὰ τὸν γδάρεις.
Μὰ κ' οἱ συντάκτες διαμαρτύρονται ἐνεργῶς,
γιατὶ ὁ πρωθυπουργός,
διαμαρτυρόμενος κ' αὐτὸς ὡς σὶά ἐπουράνια,
τοὺς τῆσπε προπίνοντας σαμπάνια.
Κι' ἀκόμα κ' ἄλλοι, ἕνα σωρό,
πῶχον νὰ δοῦνε στάλα ἀπὸ καιρὸ
καὶ πᾶνε νὰ λυσσόξουν γιὰ νερό.
Ὅμως κ' ὁ Πάσης δὰ ὁ αὐταρχικός,
ποῦ — καθὼς λέγε — μ' ὕφος γαῦρο
κ' οἱ πρόσφυγε θὰ τοῦ φιλέφουν μαῦρο,
κ' ἐκεῖνος διαμαρτύρεται
καὶ κἀθετα προκαταβολικῶς
καὶ κλαίει κ' ἰδύρεται.
Καὶ τοῦτοι διαμαρτύρονται κ' ἐκεῖνοι,
πολίτες καὶ πολίτευόμενοι,
κ' ἔλοι ἀπ' ὀρθόδοξοι σὶά τέλος ἔχουν γίνει...
διαμαρτυρόμενοι...

ΓΕΙΑ ΣΟΥ ΚΡΑΤΟΣ

Σ' ἔλα τὰ ταμεῖα τοῦ Κράτους
βάλε, φίλοι, χερικό,
πρὶν ἀδειάσουν ὡς σιὸς πάτους
καὶ δὲ βρῆτε φιλικό.

Ἐχει χάρη τὸ γοργό.
Κ' εἶναι ἐδνυχισμένοι χρόνοι.
Βούτα σὺ, βουτῶ κέγῳ
κ' ὁ κουτὸς λαὸς πλερώνει.

Γεῖά σου, Κράτος Χασεκῆ,
κ' ἄδεια τὰ ταμεῖα φέρ' τα.
Βιάζονται κ' οἱ ποτικοὶ
νὰ μᾶς δώσουνε... κονσέρτα.
Καταχρήσεων βοριᾶς
μέχοι συντελείας αἰώνων.
Γεῖά σου, Κράτος κλεφτουριᾶς,
γεῖά σου, Κράτος Φαρα...ώνων.

ΠΑΝΙΚΟΒΛΗΤΟ ΑΥΤΟΚΙΝΗΤΟ

Τρέχουνε ταυτοκίνητα ἀστροπή
κ' εἶναι οἱ σωφὲρ ἀπίοητοι.
Κι' ἂν εἴκοσι πολῖται ἔχουν κοπεῖ,
πῆγαν ἀδίκως οἱ ἀνόητοι,
γιατὶ μπόρουνε νὰ μωρίσουνε τὰ βρώμια
κ' ἐγκαίρως ν' ἀνεβοῦν σὶά πεζοδρομία,
μὰ ποῦ οἱ σωφὲρ περνοῦν ἀλάνο μαρ ἀπίοητοι.

Μὰ χιτὲς ἕνα αὐτοκίνητο ταχύπτερο,
γιὰ νὰ μὴ τὸ πατήσουν τᾶλλα
καὶ τοῦ συμβεῖ δυστύχημα ὁμοιο,
τῶβαλε σὶην τρεγάλα
καὶ μὴ καὶ δυὸ πηδᾶ σὶά πεζοδρομιο,
γιὰ νὰ σωθεῖ ταχύπτερο,
σαρώνοντας κ' ἕνα...περίπτερο.

ΜΕ ΤΟΝ ΑΡΗ

Οἱ σοφοὶ μιλοῦν σὶὸν Ἄρη
«Τὶ χαμπάρια;» μ' ἀουραμάτους.
Καὶ τοὺς βλέπει τὸ φεγγάρι
καὶ γελᾶ μὲ τὰ μυαλά τους.

Μὰ καὶ ὁ Ἄρης ἀπαντᾷ,
σκόβοντας ἀπὸ κοντά:
«Ἄ ρ ε ς, μάρες,
κουκουνάρες...».

ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΚΑ — ΤΕΧΝΟΚΡΙΤΙΚΑ

ΑΠΟ ΤΙΣ "ΣΤΙΓΜΕΣ,"

Η ΖΩΗ

Ποῖος νὰ τὰ φύτεψε τὰ λούλουδα
σὶὸ ξεχασμένο κοιμητήρι,
ποῖος νὰν τὰ πότιζε τὰ λούλουδα
μὲ τῆς στοργῆς τὸ ποτιστήρι;
— Ἡ μάνα ἡ θλίψη, ποῦ ἔρχεται
πουρνὸ καὶ βραδυνό,
μᾶς θρέφει μὲ τὸ δάκρυ τῆς,
δροσιᾶς στάλα μ' ἀχνό.
Ποῖος τὰ ξερρίζωσε τὰ λούλουδα
σὶ ὄλανθισμένο κοιμητήρι
ποῖος τὰ παρᾶρριξε τὰ λούλουδα
ξερὰ σὶὸ χῶμ' ἀπ' τὸ λιούρι;
— Ἡ μάνα ἡ θλίψη πέθανε
κ' ἦρθε ἡ χαρὰ ἡ μητροιά.
μᾶς πάτησε, μᾶς ἔκοψε,
μᾶς πέταξε μακριὰ...

ΓΙΑΝΝΗΣ ΣΤΟΓΙΑΝΝΗΣ

ΑΠΟ ΤΑ ΤΡΑΓΟΥΔΙΑ ΤΗΣ ΕΛΕΥΘΕΡΗΣ ΖΩΗΣ

Η ΤΕΧΝΗ ΑΝΤΑΜΑ ΣΤΗ ΖΩΗ

Στὸ θελο βιολι τοῦ Γ. Δούρα
τοῦ Τραγουδιστῆ

«Φτωχὸ βιολί!
Ἐσὺ, ποῦ ὑψάνεις ὑπερήφανα τὴ φτερωτὴ θωριά σου,
καὶ ἀκατάδεχτα ἀγροικᾶς τὸν ταπεινὸ προσκνητή,
π' ἀνθρώπινα μόνο ξαίρει νὰ ποηῖ,
κ' ὁμως τὴν ὄρα, ποῦ ἐλεύθερο ἀφίνεσαι νὰ τρέξῃς
γιὰ κεῖ, ποῦ μόνον σὺ τὸ ξαίρεις,
σοῦ στέλνει μὲ ῥι ε ς εὐλογίε, λουλούδια δακρυσμένα,
ποῦ δὲ θ' ἀγγίζουνε ποτὲ τὴ φτερωτὴ θωριά σου.
Δειλὸ ἔλαφι!
Ἐσὺ, ποῦ μὲς' τοῦ σύγνεφου τὰ πλάτη ἔχεις κρυμμένο
τοῦ ἀγροβαμμένου δοξαριοῦ τὴ ματωμένη βροση,
κ' ἄλλοτε πάλι σ' τῆς οπηλιᾶς τὴν ἄχαρη γαλήνη σκυμμένο
[μένεις,
μὴν τύχη καὶ φανερωθῆ σὶὸν ἥλιον τὴν ἀδιάκοπη ἀχτίνα
τῆς κουρασμένης σου καρδιάς τὸ στεγνωμένο κῶμα,
Ἐσὺ, ποῦ μ' ἄλυσίδες ἔχοντας τὸ στόμα σου σφιγμένο,
σιέλεις γιὰ κάποιον μακρὰ σὶά ξένα, σὶά χαμένα,
ἕνα, μονάχο φίλημα — στερνὸ δναιρεμένο,
ποῦ σὰν τοῦ θάνατου λυτρωτικὸ φτερούγισμα
ἀρπάζει τῆς σπίνθας τὴ στερνὴ ἀναλαμπή,
Ἐξ' ἕνα βλέμμα στοργικὸ σ' ἐμᾶς,

σ' τοῦ Κόσμου τούτου, ποῦ τὴν κουφὴ ἐρημιὰ
γυρνῶντας μονάχο ξεχασμένα,
τὸ σάλπισμά σου τῆς σκληρῆς ἀλήθειας τ' ἀγγελικὸ
πὼς μᾶς χτυπάει! — μεσ' τὴν καρδιά γροικᾶμε,
σὰν τὸ χαλάζι, ποῦ τὰ χλωμὰ καλάμια ἀποκάνει
κ' ὁμως τὴν ἄγια τῆς μπόρας συμφορὰ
ἀπ' τῆς γαλήνης τὴν ταπεινὴ μακαριότη προτιμῶντας,
τῆς μαγικῆς Πλάνης τὸ βαλοσαμένο δροσίωμα
ἀπὸ κοντὰ μαρ διόχνουμε πέρα.
Καὶ τοῦ βοριᾶ ἡ ἀποιά ἄς πνίξῃ μὴ γιὰ πάντα
τὸ μοιρολόγι τὸ δειλὸ σὶὸ παγωμένο στόμα,
π' ἀδιάκοπα ξεφεύγει ἀπὸ τὸ σθημένο βλέμμα...

Ἐτοι γλυκὰ ψιθύριζαν πικρὰ συλλογισμένα,
χλωμὰ, ξερὰ καὶ ἀδύναμα δακρυσπαρτα βλοσάτρια,
κάποια ἀνήλια καθρεφίσματα ψυχῶν
ἔμεις σὶην πικρὴ Γνώση βασανισμένων,
ποῦ ξερρίζωμένα τινάξεν ὁ ἄγριος βοριᾶς
σὲ ξένη ἐρημη ἀκρογιαλιά.
Κ' ὁμως γιὰ ἔλα ξένο,
ξένο - διμὲ - καὶ σ' τὴ θαμπὴ λιγυρόνη ματιά μου,
τραβοῦσε βιαστικά τ' ἀθῶο μονοπάτι,
Ἐσὺ φτωχό, ἀβάσταχο βιολί μου.

Ἀθήνα 1917.

ΝΙΚΟΣ ΒΕΡΓΩΤΗΣ

ΕΛΛΗΝΙΚΑ ΔΙΗΓΗΜΑΤΑ

Ο ΠΟΛΕΜΟΣ

Τριαντάφυλλο ναι θεῖκό σὶην κόλαση πεσμένο
(Δ. Σολωμός).

Εἶχα παραδώσει τὸν ὄπλισμό μου τὸ πρωί. Τὸ δει-
λινὸ παράδωσα καὶ τὸν ἱματισμό μου. Ἀφήκα τὸν στρα-
τῶνα κ' ἔτρεξα κατὰ τὸ σπῖτι μου, μὲ πλημμυρισμένη
τὴν ψυχὴ μου ἀπὸ μιὰ χαρὰ, ποῦ τὴν καρτεροῦσα μὲ
λαχτάρα ἀπὸ καιρὸ. Καὶ μοῦ δίνανε λὲς φτερὰ πανάλα-
φρα οἱ στοχασμοί, ποῦ γλυκαναδεύανε μέσα μου, πὼς
εἶχανε τελειώσει πᾶ οἱ τρομεροὶ κόποι, τᾶπερίγραφα βᾶ-
σανα κ' οἱ ἀλλεπάλληλοι κίνδυνοι δυὸ πολέμων αἱμα-
τηρῶν.

Καλὰ - καλὰ δὲν πίστευα ἀκόμη πὼς εἶχα ξαναγυρί-
σει σὶτὴ ζωὴ, πὼς ἦμουνα πάλι κύριος τοῦ ἑαυτοῦ μου,
ἐλεύθερος νὰ πάω ὅπου θέλω καὶ νὰ κάνω κάθε τι ποῦ
θὰ μοῦ κάπνιζε. Κι' ὁμως εἶταν ἀλήθεια, πὼς τὰ δεσμά
μου εἶχανε σπάσει σὲ χίλια κομμάτια.

Κεῖνον τὸ βράδυ κοιμήθηκα ἕναν ὕπνο τρισμακά-
ριστο.

Σηκώθηκα πολὺ πρωί, ντύθηκα, βγήκα ὄξω, πῆρα
ἐν' ἀμάξι καὶ τράβηξα κατὰ τὰ Πατήσια. Εἶτανε Κυρια-
κή. Μῆνας Ἀπριλῆς.

Κατέβηκ' από τ'άμαξι, πλήρωσα και χώθηκα μέσα σε μιὰ συστάδα δέντρων ενός κήπου, που εΐτανε και ζυθε-
στιατόριο. Κάθησα κοντά σ' ένα τραπέζι.

Όλα τριγύρω μου εΐτανε βαφτισμένα μέσα στη γλυ-
κόωρη όμορφιά του πράσινου. Αμέτρητες τριανταφυλ-
λιές, φορτωμένες με κάτασπρα τριαντάφυλλα, νόμιζα πως
μου στέλλαν από πέρα κι' από ψηλά σαν εύλογία Θεού
τά μεθυστικά τους άρώματα.

Λαγγεμένος από της ψυχής μου την κρυφή χαρμονή
κι' από το γλυκασμό, που τόμορφο περιβάλλο σιγοστά-
λαζε μέσα μου, βλέπω ξαφνικά μπροστά μου να ξεπρο-
βάλλη μέσ' από τὰ δένδρα ο ξάδερφός μου ο Λουκάς.

Σηκώθηκα, τόν άγκάλιασα και τότε κάλεσα ή καλύτε-
τερα τόν έσυρα, να καθίση κοντά μου, να γλεντίσωμε
λιγάκι μαζί. Μονάχος, μ' όλη μου την ευδιαθεσία, θά-
νωνα πως κάτι θα μου έλεπε.

Ο Λουκάς, που εΐχ' έρθει να πάρη λίγον άέρα, κά-
θισε μ' ευχαρίστηση, που τηνε μαρτυρούσε καθαρά τó
ασυγκράτητο χαμόγελο, που δέν έπαυε στιγμή να στεφρα-
νώνη τὰ χείλη του.

Παράγγειλα μπίρες και κάτι πρόχειρο να φάμε.

— Πόσο μου φαίνεται ο κόσμος όμορφος σήμερα,
Λουκά, δε μπορείς να φανταστής. Ποιές άλλη φορά τó
μάτια μου δε μου τότε παρουσιάζανε τόσο έλκυστικό...

— Έχεις δίκιο, ύστερ' από πολλά αντίκρύματα του
θανάτου ή ζωής μας παρουσιάζεται πιο γοητευτική κι' ο
κόσμος πιο μαγευτικός.

— Όστε θά με δικαιολογής οά θά με βλέπης πόσο λα-
χταριστά θά της έίχνομαι της μαριόλας της ζωής από σή-
μερα κι' όμπρός. Δυό χρόνια—για λογάριασε, ξάδερφε!— δυό
σωστά χρονάκια με τó τουφέκι στο χέρι. Πορείες άτελεί-
ωτες, άγρύπνιες κι' άρρώστιες, παγωνιές χειμωνιάτικες
και καΐλες καλοκαιρινές, μάχες και πληγές. Και κάθε μέρα
σχεδόν θάνατοι μπροστά στα μάτια μου. Κ' ή ζωή, που
γελοῦσε γύρω, νάναι για μας ξένη κι' άπροσπέλαστη. Κι'
ό πόθος της λευτεριάς να κατακαίη τὰ σωθικά μας και
να μαράινη την όψη μας!

— Αυτά έχει ο πόλεμος.

Μας φέρανε τις μπίρες και μας σερβίρανε τó φαΐ.
Τρώγαμε και πίναμε σιγά—σιγά.

Τώρα δε λέγαμε τίποτα. Μά χιλιάδες πουλιά, στα
κλώνια πάνω των δέντρων, τραγουδοῦσαν άκούραστα.
Λές και πρωτόφαντες όρχηστρες εΐτανε στημένες εκεί στα
ψηλά. Πώς κατακηλοῦσαν ταυτιά μας τὰ μυριόστομα
έκείν' άσματά τους!

Οί ώρες περνούσαν ευχάριστα. Ένα μουσικό κομ-
μάτι από βιολί, που άκούστηκε από τó βάθος του κήπου,
μ' έκανε να σκιρτήσω θυμίζοντάς μου τη Λίζα, που συ-
νειθίζε να μου τó τραγουδή, όσες φορές γυρτός στην
άγκυλιά της δοκίμαζα τους παραδείσιους καρπούς της
πρώτης αγάπης. Η άμοιση Λίζα! Πώς έτρεμε, οά λε-
φτολεφτούτσικη καλαμιά, ότα μουδινε τó στερνό φιλι
του χωρισμού. Πήρα και δυό γράμματά της στην έστρα-
τεία γεμάτα άφοσίωση. Κιτόπιν, στην Κοζάνη, έκαθ'
από κάπιο γειτονόπουλό της, πως έπαθε από τυφο και
πέθανε στον Πειραιά ψιθυρίζοντας τόνόμά μου!

Κατά τις δεκάμιση πήραμε τó τραμ και γυρίσαμε
στην Όμόνοια.

Άσυγκράτητες της νιότης σωματικές όρμες ένωνα να
έπαναστατοῦνε μέσα μου. Η ήλικία μου, ή κρίση μου

κι' ή σιδερένια υγεία μου εΐχανε ξυπνήσει τώρα μέσα μου
έναν όργασμό, που τόν εΐχε παρατονώσει τó πιότο που
εΐχα πιη, τó όλάνθιστο περιβάλλον που με εΐχε γαργαλί-
σει με τη δροσερή όμορφιά του κι' ή μουσική των που-
λιών και του βιολιού, που μου εΐχανε θυμίσει στιγμές
έρωτικής ήδυνάθειας περασμένης. Η γυναίκα, ή αλώνια
γυναίκα, ήρθε και στάθηκε τώρ' άγέρωχη μπροστά στα
μάτια της ψυχής μου και με τó δόλωμα του μαρμαρόχυ-
του κορμιού της και με τη γλώσσα των ματιών της την
πάντα παρακαλεστική με τραυολογούσε—γητεύτρα και
πλανεύτρα πάντα—« στο σκολεϊό της άγκυλιάς της, στα
φιλιά».

Άφου περπατήσαμε λιγάκι στην Όμόνοια, χωρέτι-
σα τόν ξάδερφό μου, που τράνηξε για τó σπίτι του. Έγώ,
άβάσταχτος, πήρα διεύθυνση προς της κυρά-Καλλιόπης τó
υπόγειο. Μά άράγε, συλλογιόμουνα στο δρόμο, να κάθε-
ται άκόμη στο ίδιο μέρος και να τὰ κατάφερε να τόχη ως
τά τώρα κρυφó κι' άδήλωτο από την Άστυνομία, όπως
πρίν δυό χρόνια; Σε λιγάκι θα λυόταν ή άπορία μου.

Έφτασα πίσω από τó Δημαρχείο. Κατέβηκα τρία—
τέσσερα σκαλάκια και πάτησα τó κονδούνη της πόρτας.
Άνοιξε μόνη της. Με κοίταξε από την κορφή ως τὰ πό-
δια έρευνητικά, με ξαναγνώρισε και με ώδήγησε σ' ένα
δωμάτιο με φιλοκαλία σιγουρισμένο.

— Θα στείλω να σοῦ φέρω ένα πολύ όμορφο κομμά-
τι, ένα πλάσμα χαριτωμένο, μου λέγει μ' ένα τρόπον οικει-
ότατο. Είναι καινούριοξεβγαλμένο, μουτυχε τώρα τελευ-
ταία, και ντρέπεται λιγάκι. Μά θά δής πως είναι πρώτης.

— Θα δοῦμε, κυρά—Καλλιόπη.

— Ά, να εΐσαι βέβαιος πως θά περάσης άξέχαστες
στιγμές μαζί της. Μά πρέπει να περιμένης λιγάκι.

Έκλεισε την πόρτα φεύγοντας. Μόνος στο δωμάτιο
καρτεροῦσα μ' άνυπομονησία. Για να περάση λιγάκι ή
ώρα, γάζενα με την έπιπλωσι. Εΐτανε πολύ καθώς πρέ-
πει. Μά δε μπορούσα να καταλάβω τι γύρευε εκεί μέσα
ένα χάρτης της Βαλκανικής, κρεμασμένος άπάνω από
ένα τραπέζι, φορτωμένο με βιβλία. Να μην εΐχε παιδί,
που σπούδαζε, ή κυρά—Καλλιόπη; Πήγα κοντά. Άνα-
σκάλεψα τὰ περιοδικά νευρικός. Όστερα τó βλέμμα μου
έπεσε άπάνω στο χάρτη κι' άρχισε να παρακολουθῆ τη
γραμμή, που τρανήξαμε κατά τόν πρώτο Βαλκανικό πό-
λεμο. Στάθηκε στα Γιανιτσά. Άμέσως άνωσα κάπιν
άνατριχίλα. Στα δώματα της μνήμης μου ήρθε ξανά, μ'
όλη τη συγκινητική του επίβολή, ο θάνατος του πολυαγα-
πημένου μου φίλου, Κώστα. Ο κακόμοιρος! Μόλις πε-
ράσανε δυό βδομάδες από την ήμέρα του γάμου του και
κηρύχτηκε ή επιστράτευση. Δε θά ξεχάσω ποτέ την στιγ-
μή του χωρισμού του από τη γυναικούλα του, την Άν-
θή του που τηνε λάτρευε παράφορα. Έγώ που δε δάκρυ-
σα οά χωριστήκ' από τους δικούς μου, δε μπορούσα τώρα
να κρατήσω τους λυγμούς μου. Φύγαμε. Μά ή τύχη δε
μας χώρισε: εκείνος λοχίας κι' εγώ στρατιώτης στον ίδιο
λόχο. Οί άξιωματικοί του δείχνανε μιὰ ξεχωριστήν έχτί-
μηση για τó θάρρος, την άντοχή και τόν ένθουσιασμό
του. Ιδεολόγος πάντ' από μικρός, και για τη λατρεία
μιὰς ιδέας δε λυπότανε καθόλου, άσώτως τόν έαντό του.

Έτσι και τώρα για την Ίδέα—Πατριδα εΐχε διαθέσει
όλη της ζωής του την άκμή, όπως πρωτίτερα στης Ίδέ-
ας—Άγάπης τó βωμό, στης Άνθης του την αγάπη,
εΐχε προσφέρει κάθε δυνατή της νιότης του θυσία. Κάπο-

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΕΠΙΘΕΩΡΗΣΙΣ

“ΠΑΝΤΟΓΝΩΣΤΗΣ”

ΓΡΑΦΕΙΑ ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ: 32 ΟΔΟΣ ΙΠΠΟΚΡΑΤΟΥΣ 32

ΙΔΙΟΚΤΗΤΗΣ—ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ

ΓΕΩΡΓΙΟΣ Ν. ΙΩΑΝΝΟΥ

ΤΜΗΜΑ ΕΚΔΟΤΙΚΟΝ

Πώς πολοῦμεν τὰ βιβλία έκδόσεώς μας με

μηνιαίας δόσεις καὶ εἰς άνοικτόν λογαριασμόν.

- 1). Εκείνος που θέλει να γίνη αγοραστής των εκάστοτε εκδιδόμενων υπό του Έκδοτικού Τμήμα-
ματός μας βιβλίων συμπληρώνει την όπισθεν επιστολήν, όρίζω, εν αυτή τó ποσόν που θέλει να
φθάση ο άνοικτός λογαριασμός του και την αποστέλλει εις τὰ Γραφεία μας.
- 2). Κατωτέρω της επιστολής αυτής είναι και άλλη έγγυητική επιστολή που υπογράφει άλλος, ο
όποιος έγγυάται δια τόν αγοραστήν. Έγγυηται λαμβάνονται υπ' όψιν οί έμποροι και οί άσκούν-
τες ελεύθερα έπαγγέλματα επί πενταετίαν τουλάχιστον. Απαλλάσσονται πάσης έγγυήσεως οί συν-
δρομηταί μας, οί καταβαλλόντες ολόκληρον την συνδρομήν του «Παντογνώστου» του τρέχ. έτους.
- 3). Όταν ο άνοικτός λογαριασμός του αγοραστοῦ είναι μέχρι δραχμῶν 50 ή μηνιαία δόσις όρί-
ζεται εις δραχμάς 2,50, όταν είναι μέχρι δραχμῶν 100 εκάστη δόσις είναι δραχ. 5 και οὔτω κα-
θεξής ανά 50 δραχμάς αυξάνει εκάστη μηνιαία δόσις κατά 2,50 δραχμάς. Έννοείται ότι δύναται
κατά βούλησιν ο αγοραστής να έμβύζει και δόσεις άνωτέρας των όριζομένων, ώστε ταχύτερον
να προμηθεύηται και άλλα βιβλία.
- 4). Ο άνοικτός λογαριασμός με την κατά μήνα καταβολήν των δόσεων θά ελαττοῦται και θά
φθάνη πάλιν τó ποσόν δια τó όποιον ηνοιχθή με την νέαν αγοράν βιβλίων έκδόσεώς μας της απο-
λύτου έκλογής του αγοραστοῦ.
- 5). Άνεξαρτήτως του αν τó ολικόν ποσόν των αγοραζομένων βιβλίων φθάνη άκριβώς τó ποσόν
του άνοιχθέντος λογαριασμοῦ, εκάστη δόσις θά είναι παγία, ήτοι δραχ. 2,50 ή 5, ή 7,50 κλπ.
- 6). Εκάστη δόσις καταβάλλεται ή έμβάζεται τακτικώς εις τὰ Γραφεία μας και άνευ ουδεμιᾶς όχλή-
σεώς μας. Μόλις εισπράττονται αί δόσεις άμέσως αποστέλλονται αί αντίστοιχοι άποδείξεις.
- 7). Τό έμβασμα δύναται να γίνη και εις γραμματόσημα ή χαρτόσημα ίσης αξίας με τó ποσόν της
μηνιαίας δόσεως.
- 8). Ο αγοραστής αν θέλη να του αποστέλλονται τὰ εκάστοτε εκδιδόμενα βιβλία ταχυδρομικώς
έπιβαρύνεται με έξοδα άποστολής 10 % επί της αξίας των αποστελλομένων βιβλίων δια τó Έσω-
τερικόν και 20 % δια τó Έξωτερικόν. Τὰ ταχυδρομικά έξοδα έπιβαρύνουσι τόν άνοικτόν λογα-
ριασμόν του αγοραστοῦ.
- 9). Ο αγοραστής δια τὰ υπ' αὐτοῦ αγοραζόμενα βιβλία αποστέλλει την υπό των Γραφείων μας
χορηγούμενην έντυπον αίτησιν, όπισθεν της οποίας είναι πάλιν έντυπος ή άπόδειξις παραλαβής
των βιβλίων. Υπογράφει και τὰς δύο, μεθ' ο έγκλείει ταύτας έντός φακέλλου, τόν όποιον πρέπει
ν' αφήση άνοικτόν, να γράψη έξωθεν την λέξιν «Έντυπα», να έπικολλήση 5λεπτον γραμματόση-
μον και να μας τόν άποστείλη. Μόλις λάβωμεν ταύτας αποστέλλομεν τὰ αίτηθέντα βιβλία ως
συστημένα έντυπα δια του Ταχυδρομείου.
- 10). Οὔδέν βιβλίον γίνεται δεκτόν επιστρεφόμενον από τόν αγοραστήν, έφ' όσον ήθελε παρ' αὐτοῦ
προηγουμένως αίτηθῆ, ως έπίσης οὔδέν βιβλίον άνταλλάσσεται.
- 11). Η καθυστέρησις μιᾶς δόσεως καθιστᾶ άπαιτητόν ολόκληρον τó υπόλοιπον ποσόν του άνοι-
κτοῦ λογαριασμοῦ έντόκως προς 9%.
- 12). Ο αγοραστής θά λαμβάνη γνώσιν των εκάστοτε εκδιδόμενων βιβλίων δια του «Παντογνώ-
στου» ή των εφημερίδων και άλλων περιοδικῶν.

**ΠΡΟΣ
ΤΗΝ ΕΛΛΗΝΙΚΗΝ ΕΠΙΘΕΩΡΗΣΙΝ
"ΠΑΝΤΟΓΝΩΣΤΗΣ"
(ΤΜΗΜΑ ΕΚΔΟΤΙΚΟΝ)**

ΑΘΗΝΑΣ

Κύριοι,
 κάτωθι υπογεγραμμέν..... επάγγελμα.....
 διαμέν..... εν τῇ πόλει..... τοῦ Νομοῦ..... και εν τῇ ὁδοῦ.....
 ἀριθ..... παρακαλῶ διὰ τῆς παρουσίας μου, ὅπως συμφώνως πρὸς τοὺς ὀπισθεν
 ταύτης ἀναγραφομένους ὅρους σας προβῆτε εἰς τὸ ἀνοιγμα λογαριασμοῦ ἐπ' ὄνοματί μου ἀγορᾶς βι-
 βλίων ἐκδόσεώς σας μέχρι ποσοῦ δραχ..... (ἀριθ.....).
 Ἐν..... τῇ..... 192.....
 Μεθ' ὑπολήψεως
 (ὕπογραφή)

ΕΓΓΥΗΤΙΚΟΝ

..... κάτωθι υπογεγραμμέν..... επάγγελμα.....
 διαμέν..... εν τῇ πόλει..... τοῦ Νομοῦ..... και εν τῇ ὁδοῦ.....
 ἀριθ..... ὑπόσχομαι καὶ ὀφείλω ἐν περιπτώσει ἀρνήσεως ἢ ἀδυναμίας τ..... ἐν τῇ
 ἀνωτέρω ἐπιστολῇ ὑπογραφομέν..... κ..... νὰ πληρώσω εἰς ὑμᾶς ἀ-
 μέσως ἅπαν τὸ καθυστερούμενον παρ' αὐτ..... ποσὸν συμφώνως πρὸς τὸν ὀπισθεν ταύτης ἀναγραφό-
 μενον ὑπ' ἀριθ. 11 ὄρον σας.
 Ἐν..... τῇ..... 192.....
 Μεθ' ὑπολήψεως
 (ὕπογραφή)

Σημ. Ἡ συμπλήρωσις τῶν ἀνωτέρω ἐπιστολῶν δεόν νὰ γίνηται διὰ μελάνης και ν' ἀναγινώσκονται καλῶς τὰ ὀνοματεπώ-
 νυμα και αἱ διευθύνσεις.

ΑΙΤΗΣΙΣ ΑΓΟΡΑΣ ΒΙΒΛΙΩΝ

Πρὸς
τὴν Ἑλληνικὴν Ἐπιθεώρησιν «Παντογνώστης»
(Τμήμα Ἐκδοτικόν)

Ἀθήνας

Κύριοι,
 Σᾶς παρακαλῶ, ὅπως εἰς βάρος τοῦ ἀνοικτοῦ μου
 λογαριασμοῦ μοῦ ἀποστείλητε τὰ κάτωθι σημειούμενα
 βιβλία.

- 1)..... Δρχ.....
- 2)..... >.....
- 3)..... >.....
- 4)..... >.....
- 5) Ταχυδρ. τέλη πρὸς 10% ἢ 20% (*) >.....

Σύνολον Δρχ.....
 Ἐν..... τῇ..... 192.....
 Μεθ' ὑπολήψεως

(ὕπογραφή)

Ὄνοματεπώνυμον.....
 Διεύθυνσις.....

(*) Ὁ αἰτῶν τὴν ἀγορὰν βιβλίων ἐκ τῶν Ἐπαρχιῶν και ἐπιθυμῶν νὰ τοῦ ἀποσταλῶσι τὰ βιβλία ταχυδρομικῶς θὰ πληρῶνῃ 10% ἐπὶ τῆς ἀξίας τῶν βιβλίων διὰ Ταχυδρομικά ἔξοδα. Οἱ ἐκ τοῦ Ἐξωτερικοῦ θὰ πληρῶνουν 20%.

ΑΠΟΔΕΙΞΙΣ ΠΑΡΑΛΑΒΗΣ ΒΙΒΛΙΩΝ

..... κάτωθι υπογεγραμμέν.....

..... παρέλαβον παρὰ τοῦ Ἐκδοτι-
 κοῦ Τμήματος τῆς Ἑλληνικῆς Ἐπιθεωρήσεως «Παν-
 τογνώστης» τὰ ὀπισθεν τῆς παρουσίας σημειούμενα βι-
 βλία, ὧν ἐγενόμην ἀγοραστῆς εἰς βάρος τοῦ ἀνοικτοῦ
 μου λογαριασμοῦ.

Ἐν..... τῇ..... 192.....
 Ὑπογραφή.....

Διὰ τὴν ὑπηρεσίαν τοῦ «Παντογνώστου»

Ἀριθμ. Μερίδος..... Ἀριθ. συστημ.....
 Κατεχωρήθη τῇ..... 192.....
 Τὸ Λογιστήριον.....
 Ἡλέγχθη τῇ..... 192.....
 Ἡ Διεύθυνσις.....

ΑΙΤΗΣΙΣ ΑΓΟΡΑΣ ΒΙΒΛΙΩΝ

Πρὸς
τὴν Ἑλληνικὴν Ἐπιθεώρησιν «Παντογνώστης»
(Τμήμα Ἐκδοτικόν)

Ἀθήνας

Κύριοι,
 Σᾶς παρακαλῶ, ὅπως εἰς βάρος τοῦ ἀνοικτοῦ μου
 λογαριασμοῦ μοῦ ἀποστείλητε τὰ κάτωθι σημειούμενα
 βιβλία.

- 1)..... Δρχ.....
- 2)..... >.....
- 3)..... >.....
- 4)..... >.....
- 5) Ταχυδρ. τέλη πρὸς 10% ἢ 20% (*) >.....

Σύνολον Δρχ.....
 Ἐν..... τῇ..... 192.....
 Μεθ' ὑπολήψεως

(ὕπογραφή)

Ὄνοματεπώνυμον.....
 Διεύθυνσις.....

(*) Ὁ αἰτῶν τὴν ἀγορὰν βιβλίων ἐκ τῶν Ἐπαρχιῶν και ἐπιθυμῶν νὰ τοῦ ἀποσταλῶσι τὰ βιβλία ταχυδρομικῶς θὰ πληρῶνῃ 10% ἐπὶ τῆς ἀξίας τῶν βιβλίων διὰ Ταχυδρομικά ἔξοδα. Οἱ ἐκ τοῦ Ἐξωτερικοῦ θὰ πληρῶνουν 20%.

ΑΠΟΔΕΙΞΙΣ ΠΑΡΑΛΑΒΗΣ ΒΙΒΛΙΩΝ

..... κάτωθι υπογεγραμμέν.....

..... παρέλαβον παρὰ τοῦ Ἐκδοτι-
 κοῦ Τμήματος τῆς Ἑλληνικῆς Ἐπιθεωρήσεως «Παν-
 τογνώστης» τὰ ὀπισθεν τῆς παρουσίας σημειούμενα βι-
 βλία, ὧν ἐγενόμην ἀγοραστῆς εἰς βάρος τοῦ ἀνοικτοῦ
 μου λογαριασμοῦ.

Ἐν..... τῇ..... 192.....
 Ὑπογραφή.....

Διὰ τὴν ὑπηρεσίαν τοῦ «Παντογνώστου»

Ἀριθμ. Μερίδος..... Ἀριθ. συστημ.....
 Κατεχωρήθη τῇ..... 192.....
 Τὸ Λογιστήριον.....
 Ἡλέγχθη τῇ..... 192.....
 Ἡ Διεύθυνσις.....

ΑΙΤΗΣΙΣ ΑΓΟΡΑΣ ΒΙΒΛΙΩΝ

Πρὸς

Τὴν Ἑλληνικὴν Ἐπιθεώρησιν «Παντογνώστης»
(Τμήμα Ἐκδοτικὸν)

Ἀθήνας

Κύριοι,

Σὰς παρακαλῶ, ὅπως εἰς βάρος τοῦ ἀνοικτοῦ μου λογαριασμοῦ μου ἀποστείλητε τὰ κάτωθι σημειούμενα βιβλία.

1).....	Δρχ.
2).....	»
3).....	»
4).....	»
5) Ταχυδρ. τέλη πρὸς 10% ἢ 20% (*)	»

Σύνολον Δρχ.

Ἐν τῆ 192

Μεθ' ὑπολήψεως

(ὑπογραφή)

Ὄνοματεπώνυμον

Διεύθυνσις

(*) Ὁ αἰτῶν τὴν ἀγορὰν βιβλίων ἐκ τῶν Ἐπαρχιῶν καὶ ἐπιθυμῶν νὰ τοῦ ἀποσταλῶσι τὰ βιβλία ταχυδρομικῶς θὰ πληρῶνῃ 10% ἐπὶ τῆς ἀξίας τῶν βιβλίων διὰ Ταχυδρομικά ἔξοδα. Οἱ ἐκ τοῦ Ἐξωτερικοῦ θὰ πληρῶνουν 20%.

ΑΠΟΔΕΙΞΙΣ ΠΑΡΑΛΑΒΗΣ ΒΙΒΛΙΩΝ

κάτωθι ὑπογεγραμμέν

παρέλαβον παρὰ τοῦ Ἐκδοτικοῦ Τμήματος τῆς Ἑλληνικῆς Ἐπιθεωρήσεως «Παντογνώστης» τὰ ὀπισθεν τῆς παρουσίας σημειούμενα βιβλία, ὧν ἐγενόμην ἀγοραστὴς εἰς βάρος τοῦ ἀνοικτοῦ μου λογαριασμοῦ.

Ἐν τῆ 192

Ἐπογραφή

Διὰ τὴν ὑπηρεσίαν τοῦ «Παντογνώστου»

Ἀριθ. Μερίδος Ἀριθ. Συστημ.

Κατεχωρήθη τῆ 192

Τὸ Λογιστήριον

Ἡλέγχθη τῆ 192

Ἡ Διεύθυνσις

ΑΠΟΔΕΙΞΙΣ ΠΑΡΑΛΑΒΗΣ ΒΙΒΛΙΩΝ

κάτωθι ὑπογεγραμμέν

παρέλαβον παρὰ τοῦ Ἐκδοτικοῦ Τμήματος τῆς Ἑλληνικῆς Ἐπιθεωρήσεως «Παντογνώστης» τὰ ὀπισθεν τῆς παρουσίας σημειούμενα βιβλία, ὧν ἐγενόμην ἀγοραστὴς εἰς βάρος τοῦ ἀνοικτοῦ μου λογαριασμοῦ.

Ἐν τῆ 192

Ἐπογραφή

Διὰ τὴν ὑπηρεσίαν τοῦ «Παντογνώστου»

Ἀριθ. Μερίδος Ἀριθ. Συστημ.

Κατεχωρήθη τῆ 192

Τὸ Λογιστήριον

Ἡλέγχθη τῆ 192

Ἡ Διεύθυνσις

ΑΙΤΗΣΙΣ ΑΓΟΡΑΣ ΒΙΒΛΙΩΝ

Πρὸς

Τὴν Ἑλληνικὴν Ἐπιθεώρησιν «Παντογνώστης»
(Τμήμα Ἐκδοτικὸν)

Ἀθήνας

Κύριοι,

Σὰς παρακαλῶ, ὅπως εἰς βάρος τοῦ ἀνοικτοῦ μου λογαριασμοῦ μου ἀποστείλητε τὰ κάτωθι σημειούμενα βιβλία

1).....	Δρχ.
2).....	»
3).....	»
4).....	»
5) Ταχυδρ. τέλη πρὸς 10% ἢ 20% (*)	»

Σύνολον Δρχ.

Ἐν τῆ 192

Μεθ' ὑπολήψεως

(ὑπογραφή)

Ὄνοματεπώνυμον

Διεύθυνσις

(*) Ὁ αἰτῶν τὴν ἀγορὰν βιβλίων ἐκ τῶν Ἐπαρχιῶν καὶ ἐπιθυμῶν νὰ τοῦ ἀποσταλῶσι τὰ βιβλία ταχυδρομικῶς θὰ πληρῶνῃ 10% ἐπὶ τῆς ἀξίας τῶν βιβλίων διὰ Ταχυδρομικά ἔξοδα. Οἱ ἐκ τοῦ Ἐξωτερικοῦ θὰ πληρῶνουν 20%.

Ἔτος Γ'

ΠΑΝΤΟΓΝΩΣΤΗΣ

Σελὶς 271

τε, σὲ μιὰ μακρυνὴ πορεία, εἶχε 39 βαθμοὺς πυρετοῦ καὶ μ' ὄλα—ταῦτα βιάδιζε τριάντα ὥρες· ὁ γιατρός τοῦ ἔλεγε νὰ ἤσυχάζῃ· αὐτὸς δὲν ἄκουγε. Ἡ καλὴ του κράση τὸν ἔσωσε. Ὁ πυρετὸς ἔπεσε μόνος του. Μὲ θαυμασμὸ τὸν ἀντικρύσαμε ὅλοι. Ὁ ἥρωισμὸς του ἀποτελειώθηκε στὰ Γιαννιτσά. Στὴν ἀρχὴ τῆς μάχης ἓνα κομμάτι ὀβίδος τοῦ πήρε τὰ δυὸ μεσιανὰ δάκτυλα τοῦ ἀριστεροῦ χεροῦ. Αὐτὸς πνίγοντας τὸν πόνο του ἔδεσε τὴν πληγὴ του μὲ τὸ μαντιλάκι—σουβενίρ—τῆς Ἀνθῆς του καὶ ξακολούθησε μαζί μας τὴ μάχη. Εἴμουν κοντὰ του.

—Κώστα μου, γιὰ τὸ Θεό, πήγαινε στὸ χειρουργεῖο, τοῦ λέγω καὶ τὸν ἐξορκίζω νὰ μὲ ἀκούσῃ.

—Στρατιώτη, μοῦ ἀπαντᾷ μὲ αὐστηρότητα, ἔμπρός.

Σὲ λίγα λεπτὰ ἐν' ἄλλο κομμάτι ὀβίδας τὸν πλήγωσε σοβαρὰ στὸ στήθος. Τὸν εἶδα πὺν γονάτισε χαμογελῶντας τραγικά. Κ' ἔτρεξε σιμά του. Ἐνῶ τότε κρατοῦσα «νὰ φέρῃς τὰ στερνὰ χαιρετίσματά μου στὴν Ἀνθὴ μου» μοῦ λέγει καὶ κλείνοντάς τὰ βλέφαρα μοῦ πέφτει ἀπὸ τὰ χέρια βαρὺς σὰ μολύβι. Τὸν πήρανε μ' ἓνα φορεῖο, τὸν ἔχασα. Στὸ τέλος τῆς μάχης ἔμαθα πὺς ὁ Κώστας μου, ὁ πολυγαπημένος, πέθανε ἀπὸ τι, πληγῆς του.

Τέλειωσε ὁ πόλεμος, ἦρθα προσωρινὰ στὴν Ἀθήνα, ζήτησα τὴν Ἀνθὴ, μὰ δὲν κατώρθωσα νὰ βρῶ τὰ ἴχνη της. Εἶτανε φεγγάτι ἀπὸ τὸ σπιτι, πὺν ἔμενε. Κανεὶς δὲν ἤξερε νὰ μοῦ πῆ πὺν πῆγε, τι ἔγινε.

Ὅλ' αὐτὰ τὰ σπαραχτικὰ γεγονότα μοῦ ἦρθανε στὸ νοῦ μὸλις ἡ ματιὰ μου στήθηκε σιὰ Γιαννιτσά. Χάλασε ἡ διάθεσή μου. Μελαγχόλησα φοβερά. Ἀποτραβήχτηρ' ἀπὸ τὸ χάρτη καὶ σίμωσα στὸ παράθυρο. Ἀπάνω στὸ μπαλκόνι τοῦ ἀντικρυνοῦ σπιτιοῦ ξεπρόβαλλε μιὰ τριανταφυλλιά, φορτωμένη μ' ἄσπρα τριαντάφυλλα, σὰν ἐκεῖνα τοῦ κήπου τῶν Πατησιῶν.

Σὲ λιγάκι ἀνοίγει ἡ πόρτα. Ἡ κυρά-Καλλιόπη μάζει μιὰν κυρία, ἀποσύρεται καὶ κλείνει ξοπίσω της τὴν πόρτα.

Μὲ χαιρέτησε. Τῆς ἀνταπόδωσα τὸ χαιρετισμὸ ἀπὸ τὴ θέση μου. Ὁμορφοντυμένη καὶ μὲ κορμοστασιά, πὺν ὑλοσκότανε πολλὰ. Κάτι τὸ εὐγενικὸ στὴ στάση της παρυσίαζε καὶ κάτι τὸ ντροπαλὸ στάσκοπα κινήματά της. Ἐὺς δτου βγάλει τὸ καπέλλο, πὺν τῆς σκέπαζε σχεδὸν τὰ μάτια καὶ τὴ ζακέτα της, ἐγὼ γύρισα κατὰ τὸ μπαλκόνι καὶ σεργιανοῦσα τὴν τριανταφυλλιά μὲ ἰάσπρα τριαντάφυλλα.

Μὲ πλησίασε. Γύρισα καὶ τὴν ἀντίκρυσα. Θεέ μου! Εἴμουνα ξυπνὸς ἢ ἔβλεπα ὄνειρο; Ἀπολιθώθηκα. Μὰ κ' ἐκεῖνη μοῦ φάνηκε πὺς πάγωσε. Περῶσανε πολλὲς στιγμὲς σωπασίας κ' ἀκινήσιος. Ἐπὶ τέλους.

—Εἶσο' ἐσύ, Ἀνθὴ τοῦ Κώστα μου; κατορθῶνω μὲ κόπο νὰ τῆς πὺν τρέμοντας, ἐνῶ ἓνας πόνος πρωτόφαντος μοῦ ἔσκιζε τὴν καρδιά καὶ κάτι δάκρυα χοντρά κυλήσανε στὰ μάγουλά μου.

—Ἐγὼ..... μοῦ ψιθύρισε μὲ λυγμοὺς ἀσυγκράτητους κρύβοντας μὲ τὰ χέρια τὸ πρόσωπό της, ἐνῶ τὸ κορμί της λιγυζόταν νὰ πέσῃ.

—Θεέ μου! ἀλλοίμονο... Καὶ πὺς ἔπεσες, Ἀνθὴ τοῦ Κώστα μου, ἐδῶ; Ἀχ! ποιὸς σ' ἔσπρωξε, ἄμοιρη, ἴσα-με αὐτὸ τὸ σημεῖο;

—Ὁ πόλεμος, ὁ πόλεμος! ὠλόλυξε κ' ἔπεσε λιγωμένη σὲ μιὰ πολυθρόνα.

Ἀφήκα ἀμέσως τὸ πορτοφόλι μου, μὲ ὅσα λεπτὰ εἶχε μέσα, ἀπάνω στὸ τραπέζι, πήρα τὸ καπέλλο μου νευρικό, ἀνοίξα τις πόρτες καὶ πετάχτηκα σὰν τρελλὸς στὸ δρόμο.

Περπατοῦσα βιαστικός σὰ νὰ μὲ κυνηγοῦσαν ἀπὸ πίσω. Καὶ στὴν τρεχάλα μου αὐτὴ, σὰ σφυριοῦ βαριά χτυπήματα μοῦ πληγῶνανε τὰ μυαλά τὰ λόγια τῆς Ἀνθῆς τὰ σπαραχτικὰ «ὁ πόλεμος! ὁ πόλεμος!».

ΜΙΧ. Γ. ΠΕΤΡΙΔΗΣ

Ο ΟΜΙΛΟΣ ΤΩΝ ΣΥΝΕΡΓΑΤΩΝ ΜΑΣ

ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ Ε. ΒΕΚΙΑΡΕΛΛΗΣ

Πολὺ καιρὸ εἶχαμε νὰ παρουσιάσουμε στὸ ἐκλεκτὸ ἀναγνωστικὸ κοινὸ μας κανένα ἀπὸ τοὺς συνεργάτας μας.

Μοῦ δίδεται σήμερὰ ἡ εὐκαιρία νὰ σὰς παρουσιάσω τὸν πολῦτιμον συνεργάτην μου κ. Βασίλειον Ε. Βεκιαρέλλη ν ἐπὶ τῆ εὐκαιρίᾳ τῆς ἐκδόσεως ὑπὸ τοῦ Ἐκδοτικοῦ Τμήματος τοῦ «Παντογνώστου» τοῦ μυθιστορήματός του «Ἀντίνοος».

Τὸ νὰ γράψῃ κανεὶς κατὶ γιὰ ἓνα συνεργάτη του, καὶ μάλιστα δταν αὐτὸς εἶναι π ο λ ὺ τ ι μ ο ς, εἶναι στοιχειώδης ὑποχρέωσις, αὐτὸ δὲ τὰ ἄλλα φύλλα, καθημερινὰ ἢ περιοδικὰ, τὸ κάνουν εὐθὺς ἀμέσως μὸλις ὁ συνεργάτης τους βουτήξῃ τὴ πέννα γιὰ νὰ γράψῃ κατὶ καὶ ἀδιάφορον ἂν ὁ διαφημιζόμενος συνεργάτης ἀξίξῃ μιὰ «δεκάρα»!

Ἐγὼ στὸν «Παντογνώστη» μου, ἔβαλα κάποια ἄλλη σειρά. Θέλω πρῶτα νὰ ἐκτιμηθῇ ὁ συνεργάτης μου, γνω-

στὸς πρὶν ἢ ἄγνωστος ἀπ' ἐκείνους πὺν διαβάξουν τὸ φύλλο μου, κ' ὕστερα νὰ ἔλθω νὰ εἰπῶ δύο λόγια σὺμ-πληρωματικὰ γι' αὐτόν.

Τὸν Βεκιαρέλλη, λοιπόν, ἐγνώρισα στὸ Παρίσι τὸν παρελθόντα Δεκέμβριον. Μαζὶ μὲ τὸν Βεκιαρέλλη ἐγνώρισα κ' ἄλλους πολλοὺς Ἑλληνας, μεγάλους καὶ μικροὺς, μὰ σὰν κ' αὐτὸν δὲν ἐγνώρισα κανένα.

Ὁ Βεκιαρέλλης ἦταν ἐκεῖνος πὺν μὲ τὴν πειρὰ του μοῦρριξε τις πρῶτες ρίξεις τοῦ «Παντογνώστη» στὸ Παρίσι, κ' ἔπειτα ἓνας ἄλλος φίλος μου, Γάλλος αὐτός, ὁ κ. Alexandre Mercereau.

Μὲ τὸν Βεκιαρέλλη δὲν εἶπαμι τίποτε γιὰ τὸ σκοπὸ μου πὺν εὐρίσκόμενε στὸ Παρίσι, τὸν ἐννοίωσα μόνος του μὲ τὸ πρῶτο φιλικὸ σφίξιμο τοῦ χεροῦ πὺν κάναμε.

Μὰ, ἐπὶ τέλους, ἦτανε τόσον ἰσχυρὸς αὐτὸς ὁ Βεκιαρέλλης;

Ὅχι. Ἦτανε ἀπλῶς ἓνας δημοσιογράφος εὐσυνεί-

δητος, κι' απ' τούς ὀλίγους Ἕλληνας συναδέλφους του. Καί σάν δημοσιογράφος ἔδωσε χεῖρα βοήθειας σ' ἕναν ἄλλον δημοσιογράφο, μικρότερο, πολύ μικρότερον ἀπ' αὐτόν, ἐν ᾧ ἄλλοι, ποῦ μὰ τὴν ἀλήθεια εἶχαν κι' ἀπ' τὸ ἐπάγγελμα τους κάποια ὑποχρέωσι νὰ μὲ συντρέξουν δὲν τὸ ἔκαναν, ἔπως π.χ. ὁ κ. Κυριάκος Βενιζέλος, ποῦ ἦτο Πρόξενος στὸ Παρίσι κι' ὁ κ. Λέων Μακκάς, ποῦ ἦτο, εἶναι μοῦ φαίνεται καί τώρα, προϊστάμενος τοῦ ἐκεῖ Γραφείου τοῦ Τύπου, γιὰ νὰ μὴν εἰπῶ τὸ κάπως υπερβολικό, ἦταν ἐκεῖ «γὶὰ τὸ ν Τύπο»!

* *

Ὁ Βεκιάρελλης, ἤμπορεῖ κανεὶς νὰ εἰπῇ ὅτι κατάγεται ἀπὸ δημοσιογραφικὴ οἰκογένεια. Ἐχει μ' ἄλλα λόγια μέσα του τὸ τρομερὸ αὐτὸ μικρόδιο, ποῦ ὄλους μας, δὲν μᾶς ἀφίνει νὰ κλείσουμε μάτι ἀπὸ τὴν νευρικότητα τοῦ μᾶς δημιουργεῖ.

Ὁ πατέρας του Ἐμμανουὴλ Βεκιάρελλης ὑπῆρξε συνεργάτης τοῦ Γαβριηλῆ, εἰς τὸ «Μὴ Χάνεσαι» καί τὴν «Ἀκρόπολιν» τὴν ὁποῖαν πραγματικὰ ὁ Γαβριηλῆς κατέστησε Ἀκρόπολιν τῆς δημοσιογραφίας.

Ὁ θετός του Νικόλαος Βεκιάρελλης ὑπῆρξεν ἀνταποκριτὴς τῆς «Ἀκρόπολεως» εἰς τὸ . . . Σουδάν, τελείως ἀπολίτιστον, ἂν εἶχε βάρβαρον, τὴν ἐποχὴν ἐκείνην (1885—1899). Σχετικὰ ἀπομημονεῦμά του μετεφράσθησαν εἰς διαφόρους ξένας γλώσσας.

Ὁ Βασίλειος Βεκιάρελλης ἄρχισε κι' αὐτὸς τὸ στάδιόν του ἀπὸ τὴν «Ἀκρόπολιν» ὅταν ἦταν 15 μόλις ἔτων κατὰ τὸ 1904, κι' ὅπου ἔγραφε μὲ τὸ ψευδώνυμον «Γοργίας». Κατόπιν ἐπῆγε στὴν Ἰταλία νὰ συμπληρώσῃ τὰς σπουδὰς του καί τῷ 1908, ὅτε ἦτο δέκα ἑννέα ἔτων ἐπέστρεψε καί προσελήφθη εἰς τὸ «Ἄστυ» ποῦ μόλις τὸ εἶχεν ἀφήσει ὁ κ. Δ. Κακλαμάνος, πρεσβευτὴς σήμερα στὸ Λονδίνο, ὕστερα εἰργάσθη ἐπ' ἀρκετὸν καί εἰς τὸ «Σκρίπ».

Ἀρχισε σιγά-σιγά νὰ γίνεται γνωστὸς ὡς χρονογράφος ὑπὸ τὸ ψευδώνυμον «Βεχ.»

Διεκρίθη ὁμως ἀργότερα, ὀλίγον μετὰ τὸ 1912, ὅποτε ἔγραφε τὰ «Ἐφήμερα» τῆς «Νέας Ἡμέρας».

Ἀπὸ τοῦ 1918 μετέβη εἰς τὴν Ρώμην ὡς ἀπεσταλμένος τοῦ «Ἐλευθέρου Τύπου». Ὑπὸ τὴν αὐτὴν ἰδιότητα παρηκολούθησε τὰς Διασκέψεις διὰ τὴν Εἰρήνην (1919—1923) εἰς Παρίσι, Λονδίνο, Σπᾶ, Χάυθ, Βουλώνην, Γενεύην, Λωζάννην.

Μετὰ τὴν Λωζάννην ἐπέστρεψε πάλιν εἰς τὴν θέσιν του, εἰς τὴν Ρώμην.

Ὁ κ. Μουσσολίνι, κατόπιν τῶν γνωστῶν ἀνθελληνικῶν γεγονότων ἐν Ἰταλίᾳ, τὸν ἐξώρισε πέρυσιν ἐκ Ρώμης καί μετέβη εἰς Παρίσι ὑπὸ τὴν αὐτὴν ὡς πάντοτε ἰδιό-

νητα, ὅπου καί τὸν ἐγνώρισα καί τὸν παρεκάλεσα ν' ἀναλάβῃ νὰ μοῦ στέλνῃ τακτικὰ ἀνταποκρίσεις διὰ τὸν «Παντογνώστην» μου.

Κατὰ τὸν Ἀπρίλιον ἐκλήθη ὡς ἀρχισυντάκτης τοῦ «Ἐλευθέρου Τύπου» εἰς Ἀθήνας, καί ἀπὸ τότε μένει ἐδῶ.

* *

Ὁ Βεκιάρελλης δὲν διεκρίθη μόνον ὡς δημοσιογράφος, ἔχει καί ἄλλο ἔργον ποῦ κατέλαβε σημαντικὴ θέσι στὴν Ἑλληνικὴ Λογοτεχνία.

Μετριοπαθὴς καθὼς εἶναι ἀπὸ χαρακτῆρος, δὲν ἐπέδωξε ποτὲ νὰ ρεκλαμάρῃ τὸν ἑαυτόν του, ἐν ᾧ ἤμπορουσε κάλλιστα νὰ τὸ κάνῃ, στηριζόμενος στὸ ἐπάγγελμα του.

Ἔργα του πρωτότυπα γνωστὰ εἶναι τὰ μυθιστορήματα: «Ἐχέτις» καί «Ποῦ λησιμονοῦν», «Τὰ νῆα

χορίτσια», τὸ «Mater Dolorosa» ποῦ τυπώθηκε στὸ Λονδίνο τὸ 1920 καί ἐξαντλήθηκε μόλις ἐκυκλοφόρησε καί ὁ «Ἀντίνοος», γιὰ τὸν ὁποῖον ὁ Διευθυντὴς τῆς ὕλης τοῦ «Παντογνώστου» μου κ. Στέλιος Σπεράντσας, τελευταῖος ἀπ' ὄλους ὅσοι ἔγραψαν γιὰ τὸν «Ἀντίνοον» θὰ σᾶς εἰπῇ κατωτέρω τὴν γνώμην του.

Ὁ «Παντογνώστης» ἐν ᾧ κατὰ τοὺς ἄλλους ἔπρεπε πρῶτα νὰ εἰπῇ τὴν γνώμην του γιὰ τὸν «Ἀντίνοον» τοῦ Βεκιάρελλης, ἀφ' οὗ εἶναι ἰδικὴ μας ἐκδοσις, ἐγὼ σ' ἔ-

πιμα ἀφήκα τελευταῖα νὰ γράψουμε κάτι τι, ἐλάχιστα πράγματα, κι' ἀφήσαμε τὴν θέσιν μας πρῶτα στοὺς ξένους γιὰ νὰ κρίνουνε τὸν συνεργάτη μας.

Παραθέτω μερικὰ ἀποσπάσματα ἀπ' ἐκεῖνα ποῦ ἔγραψαν στὰ φύλλα γιὰ τὸν «Ἀντίνοον» τοῦ Βεκιάρελλης.

Ὁ κ. Παῦλος Νιρβάνας (Ἔστία 10 Αὐγούστου 1924.)

Ἐνα βιβλίον ἐξαιρετικῶς ἐκνυστικὸν παρὰ τὴν συμβατικὴν του καθαρεύουσαν ὁ «Ἀντίνοος» τοῦ κ. Β. Βεκιάρελλης. (Ἀκολουθεῖ ἀνάλυσις τῆς ὑποθέσεως). Γύρω ἀπὸ τὸν ἄπλόν καί συμπαθητικὸν αὐτὸν μῦθον ἀναζῆ ἕνας πλούσιος καί γραφικώτατος κόσμος, ἕνας κόσμος εἰς τὸν ὁποῖον, ὑπὸ τὸ σκῆπτρον ἑνὸς ποιητοῦ Ἀυτοκράτορος, αἱ Ἀθηναὶ ἀνταλλάσσουν ἕνα ἔρωτικὸν φίλημα μὲ τὴν Ρώμην, ὑπὸ τὰς ἱερὰς λαμπάδας τοῦ Χριστιανικοῦ μυστηρίου. Καί τὸν κόσμον αὐτὸν ἐδοκίμασε νὰ ξαναζωντανέψῃ ἐμπρὸς μας ὁ συγγραφεὺς τοῦ «Ἀντινόου» εἰς μίαν εὐτυχή, πράγματι ἐμπνευσιν.

Ὁ κ. Ἀθ. Μίχας (Ἀπογευματινὴ 9 Αὐγ. 1924.)

. . . Σφίγγω τὸ χεῖρ τοῦ διακεκριμένου συναδέλφου. Ἡ ἀγαπημένη του Ρώμη τοῦ ἐνέπνευσεν ἕνα ἔργον τὸ

ΕΚΔΟΣΕΙΣ

“ΠΑΝΤΟΓΝΩΣΤΟΥ”

“ΕΛΛΗΝΙΚΟΝ ΠΑΝΘΕΟΝ”

1821 — 1921

ΕΓΓΡΑΦΕΝΤΕΣ ΣΥΝΔΡΟΜΗΤΑΙ

44) Ξενοφῶν Τσουκαλάς, Παντοπώλης—Θεσσαλονίκη.

45) Ἐρ. Παναγιωτόπουλος, Ὑπάλληλος Ἐμπορικῆς Τραπεζῆς—Νκύπλιον.

Ἐλλείπει χώρου τὰς λοιπὰς ἐγγραφὰς θ' ἀναγγείλωμεν εἰς τὸ προσεχές.

ὁ τοῖον δύναται ν' ἀνθέξῃ εἰς οἰωνόποτε κοσμίσιμα οἰασθήποτε κριτικῆς μοχθηρίας.

Ὁ κ. Χάρης Σταματίου. (Μπουκέτο 27 Ἰουλίου.)

Πρόσωπα καί πράγματα τῆς ἐποχῆς τοῦ Ἀδριανοῦ εἶναι γνωστὰ εἰς τὸν κ. Βεκιάρελλην, γεγονὸς ἀποδεικνύον ἐξαιρετικὴν συγγραφικὴν εὐνειδησίαν, γεγονὸς ἀποδεικνύον μελέτας. Προσέτι αἱ περιγραφαὶ τοῦ βιβλίου εἶναι πλήρεις χάριτος, γλαφυραὶ, ζωηρόταται. . .

Ὁ κ. Πικρὸς (Ριζοσπάστης 7 Ἰουλίου.)

Εἶναι γνωστὸ—πῶς τὸ φιλολογικὸ αὐτὸ εἶδος (τὸ ἱστορικὸ ρομάντισ) δὲν εἶναι καθόλου συννετισμένο, ἤμπορεῖ νὰ πῆ κανεὶς, στὰ νεοελληνικὰ γράμματα. Καί νὰ γαίτ ὁ «Ἀντίνοος» δὲν μποροῦσε παρὰ τὰ κινήση ἕνα ζωηρό, ζωηρότατο ἐνδιαφέρον. . . Ἐνα σωρὸ φυσιογνωμίας ζοῦν σ' ἕνα περιβάλλον ποῦ φαίνεται πῶς τὸ γνωρίζει καλὰ ὁ συγγραφεὺς.

Ὁ κ. Ἰ. Χαλκοκονδύλης (Ν. Ἡμέρα 28 Ἰουνίου.)

Ὁ ἐκλεκτὸς συνάδελφος κ. Β. Βεκιάρελλης, μετενσαρκωμένος ἀρχαῖος ἢ σύγχρονος Ρωμαῖος εἰς σύγχρονον Ἕλληνα, ἐξέδωκε τὸν «Ἀντίνοον» ἑλληνικὸν μυθιστόρημα τῆς αυτοκρατορικῆς Ρώμης.

Τὸ συγγραφικὸν ἄλαντον τοῦ κ. Βεκιάρελλης εἶναι ἤδη τόσον ἐπιτυχῶς δεδοκιμασμένο, ὥστε ἡ φιλολογικὴ προϊστορία τοῦ συγγραφεὺς ἀποτελεῖ καί κρίσιον τοῦ «Ἀντινόου.» Ἀλλ' ἀπὸ τὸν κ. Βεκιάρελλην ἀναμένομεν καί σύγχρονον ρωμαϊκὸν μυθιστόρημα.

Ὁ κ. Μιχ. Ροδάς (Ἐλευθέρου Λόγος 23 Ἰουνίου.)

Ὁ ἐκλεκτὸς συνάδελφος κ. Β. Βεκιάρελλης μᾶς ἔδωσε εἰς ἐκλεκτὴν ἐκδοσιν ἕνα ὄραϊον καί συγκινητικὸν λογοτεχνικὸν ἔργον, τὸν «Ἀντίνοον» . . . Ὁ κ. Βεκιάρελλης

μὲ τὸν «Ἀντίνοον» του προσθέτει ἀσφαλῶς μίαν νέαν ἐπιτυχίαν εἰς τὴν μέχρι τοῦδε ἐπιτυχῆ καί εὐδυνειδητὸν λογοτεχνικὴν του ἐργασίαν.

Ὁ κ. Κ. Μπασιῆς (Δημοκρατία 21 Ἰουνίου.)

. . . Τὸ βιβλίον αὐτὸ (ὁ «Ἀντίνοος») ἔχει μέσα του τὴν δύναμιν νὰ κρατήσῃ ἀμείωτον τὸ ἐνδιαφέρον τοῦ ἀναγνώστου καί οὐδεμίαν συνηγορίαν τοῦ ἐχρηιάζεται. . .

Ὁ κ. Χρήστος Ἀνδρ. Καβαφάκης (Ἐλευθέρου Τύπος 15 Ἰουνίου.)

Μέσα σ' αὐτὴν μουσειᾷ τῆς Ρώμης—σὲ μιά γωνιά—ἀπὸ χρόνια στέκεται μὲ τὴν σιωπὴ τῶν αἰώνων σ' αὐτὴν χεῖρα ἕνας μελαγχολικὸς ἔφηβος. Εἶναι ὁ Ἀντίνοος, καί περιμένει λὲς ἐκείνον ποῦ θ' ἀνελάμβανε τὰ τὸν ἀνορθώσῃ σὴν συνείδησιν τῶν ἀνθρώπων. Ὁ κ. Βεκιάρελλης—ἀκούσας οὖς περιπατητῆς μέσα στὴν Ρώμην καί τὴν ἱστορίαν τῆς, τὴν περὶ παλῆν καί τὴν σύγχρονον—σ' ἤρκε μὲρὸς στὸν μελαγχολικὸν αὐτὸν ἔφηβον. Καί ἀνέλαβε τὸ ἔργον τῆς ἀνορθώσεως. Ἐγινεν ὁ δικηγόρος αὐτοῦ τοῦ κατατρεγμένου ἔφηβου, ποῦ δὲν ὑπόκειται πλέον πρὸς τὸ μάρμαρον. Καί μὲ τὴν εὐδυνειδησίαν τοῦ ἱστορικοῦ ἔκανε ν' ἀναζήσῃ μὲρὸς στὰ μάτια μας μ' αὐτὴν σελίδα τῆς ἱστορίας τῆς Ρώμης, γιομάτης ἀπὸ ἀντιθέσεις, φῶς καί σκιές. Ἐγραψεν ἕνα μυθιστόρημα ἱστορικόν. Τὸ εἶδος αὐτὸ δυστυχῶς ἔχει σήμερα παρσιμεληθῆ—σημῆτι ἴσως καί αὐτὸ τῶν καιρῶν, τῆς βίας, τοῦ τυχαίου καί τοῦ ἐπιπολαίου. Καί μόνον πρὸς τὴν ἀπόψεως αὐτῆς—τῆς γυρίσεως τῆς προσήκης μὲς σὲ ἄλλες ἐποχές, περὶ ἡρωϊκῆς καί περὶ εὐγενεῖς ἀπ' τὴν δικίαν μας σύγχρονον ἡρωϊκὴν ἐποχὴν, ποῦ ἔκανεν ἕνα σύγχρονον γεωμανοφιλόσοφον—τὸν Ὁσβαλντ Σπένγκελ—νὰ μιλήσῃ περὶ «παρακμῆς τῆς Ἀύσεως» ἢ ἐργασίαν τοῦ συγγραφεὺς θάβιζε τὴν εὐγνωμοσύνην μας. Εἶναι μ' αὐτὴν ἐργασίαν εὐδυνειδητὴν καί γεμάτην ἀγάτην, ποῦ μᾶς γυρίζει ἀναπαντικὰ σὲ μίαν ἄλλην ἐποχὴ.

* *

Καί τώρα ὁ κ. Σπεράντσας, ἐκπροσωπῶν τὸν «Παντογνώστην» μου κυρίως εἰς τὸ Λογοτεχνικὸν του Τμήμα θὰ μᾶς εἰπῇ μὲ τὴν εὐκρίνεια ποῦ τὸν διακρίνει τὴν γνώμην του γιὰ τὸν «Ἀντίνοον» ὁ ὁποῖος ὅμως δὲν εἶναι καί τὸ τελευταῖον ἔργον τοῦ Βεκιάρελλης, γιὰτὶ στὸ Παρίσι ποῦ συχνὰ περνοῦσα τίς ὥρες μαζί του μοῦ ἔδειχνε κι' ἄλλες πρωτότυπες ἐργασίες του, ποῦ ἴσως τώρα δὲ ποῦ γράφω νὰ τίς ἔχῃ τελειωμένες.

Γιὰ νὰ συμπληρωθῇ τὸ παρὸν μου σημείωμα πρέπει νὰ γράψω ὅτι ὁ Βεκιάρελλης, ἐκτὸς τοῦ ἀνωτέρω ἔργου του, ἔχει μεταφράσει περὶ τὰς τριάκοντα ὁπερῆτας ἀπὸ τὸ 1908—1918.

Καί τὸ μεταφραστικὸν του ἔργον δὲν ὕστερεῖ καθόλου ἀπὸ τὸ πρωτότυπον. Ἡ τελεία γνώσις τῆς Ἰταλικῆς καί Γαλλικῆς, ἰδίως στὸ φιλολογικὸν τὸς μέρος, εἶναι ἐγγύθις γιὰ κάθε τι ποῦ παίρνει ὁ Βεκιάρελλης στὰ χεῖρα του γιὰ νὰ τὸ ἀποδώσῃ στὴ γλῶσσά μας.

Γ. Ν. ΙΩΑΝΝΟΥ

ΚΡΙΤΙΚΑ ΣΗΜΕΙΩΜΑΤΑ

ΑΝΤΙΝΟΟΣ

Μυθιστόρημα υπό Β. Ε. ΒΕΚΙΑΡΕΛΛΗ—Αθήναι 1924

Από τή σειρά των εκδόσεων του «Παντογνώστου». Ένα ώραίο εικονογραφημένο έλληνικό μυθιστόρημα τής Αυτοκρατορικής Ρώμης, έργο του γνωστού δημοσιογράφου και λογίου κ. Β. Ε. Βεκιαρέλλη.

Μιά νύχτα γεμάτη μουστήριο, ό Αντίνοος, ό ώρατος ευνούχος του Αυτοκράτορα Άδριανού, που ένσαρκώνει τή φυσική και ψυχική όμορφιά, συναντάται με τήν Άθηναία Αίμήνη, στήν «Βία Άππια». σιμά στού, τάφυς των πρώτων χριστιανών, όπου οί προσήλυτοι τής καινούργιας θρησκείας του Σταυρωμένου τελούν άπόκρυφα τίς έρωτελεστίες των. Έκει, μέσα στήν άτμόσφαιρα τήν κατανοκτική τής αγάπης και κάτω από τή λάμψη των έρωτων, λαμπάων, γεννάται και ένθουλει μουσικά ένας έρωσ άγνός και βαθύς, του ρωμαίου έφήβου για τήν ξανθόμαλλη χριστιανή παρθένα. Μά ό ευνούχος του Καίσαρος, παρ' όλο του τόν πόθο, δεν μπορεί να ένωθεί μ' έκεινη, που άπαρνήθηκε τού θεού των Ρωμαίων.

Η ραδιουργία των κατασκόπων κατορθώνει να πείσει τόν Αυτοκράτορα ν' άποσπάσει με κάθε

θυσία τόν Αντίνοο από τόν άνόσιον έρωτάτου και ό Άδριανός τόν παίρνει μαζί του σ' ένα προσκόνημα των Άθηνών, που ή έλληνολατρεία του τίς είχε γεμίσει με βωμούς κι άφιέρωματα. Μά ποιός άμφισβάλλει, ότι ή ψυχή του ώραίου έφήβου έμεινε άλυσσόδετη μακριά, κάτω εκεί στούς βωμούς τής αγάπης του; Η αυτοκρατορική πομπή από τήν Ελλάδα έρχεται κατόπι στήν Αίγυπτο. Έκει ό Αντίνοος ζητεί άποφασιστικά από τόν Άδριανό να του χάρισει τήν Αίμήνη. Ο Αυτοκράτορας όμως άρνιέται έριστικά και ό

έρωτευμένος, που τόσο δοκιμάστηκε στήν αγάπη του, πνίγεται άπελπισμένος στο Νείλο ποταμό. Η Αίμήνη, που τήν πληγώνουν κατάκαρδα τά τραγικά μαντάτα, ζει τώρα με τήν άνάμνηση δυο ιδανικών Σταυρωμένων, ως που τή Μάρτη πάλι, τήν ίδια δηλαδή εποχή που ή κόρη αγάπησε τόν Αντίνοο, μέσα σε μιá κατακόμβη, «τήν ώρα που επάνωεις τόν Άθεντίνον έλαμπε τή Άστρον τής αγάπης» και «τό πλήθος των χριστιανών είχε γονατίσει κ' έψιθύριζεν Αίμήνη... έν ειρήνη— ό επίσκοπος Σίξτος έχάραξε τή σημείον του σταυρού εις τή μέρος, όπου είχεν έντειχιστή ή νεκρός τής ξανθής κόρης των Άθηνών, που υπήρξεν ό έρωσ του Αντινούου».

Αυτός είναι ό έρωτικός μύθος, μιá τραγωδία άληθινή, που ό συγγραφέας του «Αντινούου» άπλά και ύποβλητικά πλέκει μέσα σ' ένα ξαναζωνταμένο κόσμότης ιστορικής έκείνης έλληνορωμαϊκής εποχής.

Ο κ. Βεκιαρέλλης—δηλαδή, άγνά και άριστοτεχνικά, με τόν ένθουσιασμό, που τού εγέννησεν ή «Αίώνια Πόλις», μάς εδημιούργησε ένα έλκυστικό και ρωμαντικό φόντο και μέσα εκεί έχάραξε με γραμμές ευγενικές αρχαϊκού άνάγλυφου τή μεγαλόπρεπη εικόνα του αιώσιου αστήμματος, που για τά πρόσωπα τού έργου του είναι «αγάπη που σκοτώνει», αγάπη με τήν πιό άπέριττη, μά και τήν πιό ψηλή εκδήλωσή της. Κατώρθωσε, μ' άλλα λόγια, να συντομέψει τήν άπόσταση, που μάς χωρίζει από τά πρώ-

τα χριστιανικά χρόνια, τόσο τεχνικά, και να μάς δώσει μιá τέτοια προοπτική, ώστε ή ψυχή μας ν' άγκαλιάσει δλόκληρη τήν αρχιτεκτονική του δημιουργία.

Ο «Αντινούος», με τή ευγένεια τής φράσης του, με τήν τέχνη και τή λεπτότητά του, με τόν ψυχολογημένο χαρακτήρισμό των προσώπων του αίχμαλωτίζει άπ' τήν αρχή τή συμπάθεια και κρατεί ζωηρό τή ένδιαφέρον και τήν συγκίνηση του άναγνώστη ως στο τέλος. Δεν ξαίρω, άν τόν άδίκησε λιγάκι ή γλώσσα. Μά ένα έργο με τόσο

«Ubi tu Gaius ego Gaia» Έργον Τ. Scarpelli τής Casa Editrice G. Nerbini Firenze)

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΙΗ'

Έντυπώσεις και σκέψεις.

Ο Αύγουστος φεύγει τά ξεμερώματα—κατά τά προσυμφωνηθέντα—αγάλια αγάλια σάν τόν κλέφτη. Και ήταν τόσο ένθουσιασμένος, ώστε τόν πρώτον άνθρωπο που συνήτησε στο δρόμο τού ήρθε να τόν φιλήσει, αλλά κοντά σέ άλλα έχασε και τούς δρόμους και τριγυρίζοντας βρισκότανε όλο στο ίδιο σημείο.

Στό σπίτι του είχαν άνησυχήση πολύ ή κυρία Ροζίνα δεν κοιμήθηκε και ή γρηά ξημερώθηκε στήν πόρτα.

Τι νάγινε ό κυρ-Αύγουστος; Να μην έπαθε τίποτε, ξένο και άγνωστο και άπροσάιεστο παιδί καθώς είναι; Καθώς εφάνηκε δέν νάρχεται μιá φωνή ακούστηκε άπ' τίς δυο νοικοκυράδες του.

—Τί γενήκατε κυρ-Αύγουστη;!

Και ό Αύγουστος, κρύβοντας φυσικά τήν αλήθεια, για πρώτη φορά στή ζωή του άπαντά:

—Κατέβηκα στόν Πειραιά και περιμένοντας τή βαπόρι που έλεγα πώς θα ήταν μέσα ή μητέρα μου, ξημερώθηκε. Άδικο μάλιστα δέν θα πρόφτισε να φύγη μ' αυτό.

—Αί άφοδ είναι έτσι δόξα σοι ό Θεός.

Και έφριξεν ή μιá στήν άλλην ύποπτη και συνθηματική ματιά.

—Όστε άν ξαναλείρω να μην άνησυχήσετε, είπεν ό Αύγουστος και άρχισε νάναβαίνει τή σκαλίσα του.

—Τώρα που τή ξέρουμε...

Και άπεσώθησαν και αúται κρυφομιλώντας. Η ήλιθία στή γωνιά της σκούπισε τά δάκρυά της κι' αυτή.

Άμα μπήκε στο δωμάτιό του ό Αύγουστος ξαπλώθηκε όπως ήτον στο κρεβάτι του για να τακτοποιήση τās έντυπώσεις του. Έτριψε τή κεφαλή του στο μαξιλάρι του και ύστερα μύριζε και ξαναμύριζε τή θέσι που τή είχε

εύτυχισμένη έμπνευση, όπως ό «Αντινούος», κατορθώνει πάντα να υπερπηδή κάθε γλωσσικό σκόπελο και να μένε πάντα ένα άξιανάγνωστο βιβλίο.

«Αν ή αφήγησις αυτή—λέγει στο τέλος ό κ. Βεκιαρέλλης—σας άρεσε, άν σας συνεχίση, δέν τή χρεωσάτε σε μένα, άναγνώσται, αλλά ΕΙΣ ΤΗΝ ΡΩΜΗΝ που μου τήν ενέπνευσε. Καί άν πάλι δέν σας άρεσε, δέν πταίει ή Ρώμη. Αúτη έμπνέει πάντα ώραία. Ίσως έγω να είμαι άνάξιος να έξωτερικέσω εσα μ' έμαθε να αισθάνωμαι, ή Άλησμώνητη, ή παντοτεινά Άγαπημένη».

Ο συγγραφέας άς μένει ήσυχος. Η «Αίώνια Πόλις» δέν μπορούσε να βρει άλλον καλύτερο διερμηγέα των αισθημάτων, που τόσο ύπέροχο έμπνέει.

ΣΤΕΛ. ΣΠΕΡΑΝΤΣΑΣ

άκουπήση: τή χαρακτηριστικόν άρωμα τής Λιλής είχε μεταδοή και εις αυτό.

Καλά είναι τά ροδόχροσα νεφελώματα των ιδανικών κόσμων, αλλά και τή σφρίγγος των σπαρταριστών γραμμών τής εύμορφιάς!...

Και έτριβε τή κεφαλή του στο μαξιλάρι του.

Πολύ διαφορετικά όμως ήσαν αι έντυπώσεις τής Λιλής. Όταν ή κυρά-Φιλιώ πήγε να τής τραβήξη τίς κουρτίνες και να τής πιά στο κρεβάτι της τόν προϊνό καφέ με γαίλα, τής είπε, άπαντώντας σε κάποια γκριμάτσα τής έρωτηματική:

—Όχι και μεγάλα πράγματα. Κρύος είναι.

—Μά παιδί δά τή κακόμοιρο, πεταχαρούδι άκόμα, και πρωτόβγαλο....

—Δέ σου λέω... έχουν, και κάτι τέτοια τά γουστά του. Άς είναι να ιδούμε τώρα και τί θάβγη άπό δάυτον. Μετρητα στή μπάντα, κατα τά λόγια του Τζοβάννη, δέν φαίνεται νάχη. Εισόδημα έχει και έναν μάρμυρι πλούσιο.

—Μηνιάτικο άφοδ θάχη, τή ίδιο κάνει.

—Τι μηνιάτικο θα είν' αυτό να φτάνη και για τούς δυο μας; Άς είναι, όλ'αúτα θάν τά ιδούμε και πρό πάντων άν μπορούμε να στρημόξουμε τή μάρμυρα. Άκουσε με τώρα τι θα σου πώ: ως που να ξενυστάξω και να ντυθώ και να ξεσκονίσω τή σαλονάκι μου, γιατί εού εισαι ίκανή με τά κονλά σου να μου τά σπάσης όλα... να πεταχτής γρηγορα στού κυρ-Γιάννου και να τού πής πώς είναι μεγάλη βία νάρθη να τού μιλήσω.

—Τό παιδί πότε θάρθη;

—Στίς 5 τάπομεσήμερο. Τι σε μέλει γι' αυτό;

—Όχι, μόνο λέω με τή σκέψη μου, επειδή τού κυρ-Γιάννου ή κουβέντα θα έχη κάποια σχέση με τόν έρχομό τού παιδιού...

—Αύγουστη τόν λένε.

—Τού κυρ-Αύγουστη... δέν είναι άνάγκη να τρέχομαι πρού πρού γυρεύοντας τον...

—Κουτή δέν εισαι ώρες ώρες κάνεις τήν κουτή, μά ντεμέλα εισαι πάντα. Πήγαινε λοιπόν να συγυρίσης και φώναξε να πάη ό λούστρος ό Παυλής.

—Έγω λέω να πάμε κι' οί δυο μας, γιατί άν τύχη κ' έφυγε ό κυρ-Γιάννος να πάη αυτός γυρεύοντας τον, άφοδ είναι έτσι άνάγκη.

—Και σου βαστάει κι' όλας ό Παυλής και τά ψόνια.. Καλά, κάμε όπως θέλης, μονάχα φύγε να μη με πιάση τή νευρικό κι' άργίσω να σου πετάω ό,τι βρώ μπροστά μου.

Και τή κατάρη τής κυρά-Φιλιώ ακούστηκε ίσα με όξω κι' όξω.

Δέν πέρασε πολύ ώρα κι' ακούστηκε πάλι τή κατάρη από τήν αντίθετη διεύθυνση, αλλά μαζί μ' αυτό, και ένα βαρούγγουπον βάδισμα: τού κυρ-Γιάννου.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΙΘ'

Λιλή και Γιάννος.

—Κάτι πρού πρού με κουβάλησε κυρά-Λιλή;

—Αν δέ σε χρειάζομουν δέν θα σε φώναζα.

—Άμ' τή ξέρω δά πάντα μέχεις για μιás ώρας άνάγκη.

—Άς τα τώρα τά αίώνια παράπονα που όλο και κακοφανισμένος βρίσκεσαι, και άκου τι θα σου πώ.Θέλω να με συντρέξης σε μιá μου ύπόθεσι.

— Για την αποζημίωσι ; Σου είπα ένα πρόσωπο πού ανακατεύεται με τις προεβείες και μου χρωστάει στόν έσταιλα τίποτις άλλο δέ μου περνά να κάμω γι' αυτή την υπόθεσι.

— Ναί περίφημο πρόσωπο μέστειλες, πού γυρεύει άμοιβή πριν να κάνη δουλειά... Για άλλο σε θέλω. Ο Τζοβάννης είχε ένα μαθητή στη κατάρα, πλουσιόπαιδο κατά πώς μου είπε. Αυτό ήρθε γιά να σπουδάση στην κηδεία γνωριστήκαμε κλάψαμε, συμπονέσαμε...

— Και τὰ φτιάξατε.

— Μ'έκαμες να γελάσω, ό,τι σου κατέβη λές καυμένοι: Γιάννο ! Τό παιδι με συμπάθησε και μου είπε: μήν κλαις κυρία Λιλη κι' αν πέθανε ο Τζοβάννης ζώ εγώ ! Έτσι ξαφνικά έρχεται η τύχη καμιά φορά: μπορεί και να με πάρη κι' όλας' πού ξέρεις ; έπειδής όμως και μου είπε πώς θέλει να με προστατέψη θέλω να ιδή: τί καπνό φουμάρει' ως πού μπορεί να φτάση το χρηματικό του' γιατί βλέπεις χρειάζομαι, δυό μαυρες φορεσιές με τα καπέλλα τους... μπορώ, να μη φορέσω τα μαύρα, αφού μάλιστα πάω και για αποζημίωσι ;

— Σου τεργιάζουν κι' όλας στην όψη...

— Κι' αυτό αν το θέλης για να ησυχάσης... Κάτω τα ξερά σου... έμεις μιλούμε τώρα σοβαρές κουβέντες και σένα ο νούς σου όλο στο κεφί.

— Όστε σα να λέμε ;...

— Μου χρειάζονται τό λιγώτερο 5 χιλιάδες δραχμές... βάλε 6 γιατί θέλω να ξεπληρώσω και τη Φιλιώ νάν την ξεφορτωθώ παραγέρασε και τη συχάθηκα: θα μου φέρη ο Παυλης μια ξαδέραη του.

— Και γιατί δεν τις γυρεύεις έλλόγου σου τις χιλιάδες απ' τό παιδι μόνο θάν τις γυρέψω εγώ ;

— Τό γιατί τό καταλαβαίνεις, μόνος κάνεις τον κουτό για να μου ξεγλισθήσης κατά τη συνήθειά σου, πού έπρεπε να παρονομίζεσαι Χέλης και όχι Τσεκούρας.

— Πές μου όλη σου τη σκέψη να καταλάβω.

— Να λοιπόν... κάτω είπαμε... έπειδή μπορεί να έχη εισόδημα ή μηνιατικό κάνεις σου καλά μ' αυτόν, αφού ασφαλίστης για τον παρᾶ σου και για τό άζημιωτό σου και μου δίνεις έμένα τό ποσό πού χρειάζομαι.

— Αν είναι ασφαλεία, τό πράγμα, δύσκολο πάντα είναι γιατί δεν έχω και χρήματα διαθέσιμα: αδύνατον όμως όχι, γιατί πάντα προσμένω. Και θα παραδεχτή ο νέος ;

— Αυτό είναι δική μου δουλειά. Θα σου τον στείλω εγώ αύριο πρωί πρωί.

— Κ' είπες πού θέλεις 5 έως 6 χιλιάδες.

— Αν είναι και περισσότερες δέ βλάπτει. Καλοκαίρι έρχεται: κεσάτια έχομε και μπάνια θέλομε.

— Δηλαδή εγώ να δώσω παρᾶ τρανταχτό κι' αυτός να μου τα δίνη λίγα λίγα με τό μήνα' αντί δηλαδή να φράξη αυτός τη σαγωνιά ναν τη φάω εγώ !

— Η Λιλη μόλις μπόρεσε να κρατήση τα γέλοια.

— Έννοια σου και δεν είσαι απ' αυτούς πού τρώνε σαγωνιές: τα ρίμαξες τα πλουσιόπαιδα: δάνεια είναι αυτά τα δικά σου ;!

— Ναυτοδάνεια είναι: χάνοντ' έννια και πλερώνει ο ένας για όλους' κατάλαβες ;

— Και άρχισε πάλι να χοροπηδάη το κομπολόι του προκλητικώτατα.

— Έλα πήγαινε τώρα και κίττα τό πρωί να μου τελειώσης τη δουλειά.

— Και ύστερα πάλι, κλειστή η πόρτα για τον κυρ-Γιάννο.

— Για τον αγαπημένο μου, τον παλήκαρό μου η πόρτα μου δέ θα κλειση πιά: εγώ ψέμματα δέ λέω.

— Τι λόγος !... Κνίταξε μόνο σα θάρρη να είσαστε καλά έξηγημένοι.

— Έλα τρῆβα τώρα . . . να και να και να !...

Και ο σκληρός και άγριος τοκογλύφος στην έπαφή του με τα φλογερά χειλάκια της Λιλής έφυγε συγκινημένος και τρικλίζοντας.

(Άκολουθεί)

ΑΠΟ ΟΛΟΝ ΤΟΝ ΚΟΣΜΟΝ

ΕΠΙΣΤΗΜΗ

Η γαλλική αρχαιολογική αποστολή εν Άλβανία, ανασκάπτουσα την αρχαίαν Απολλωνίαν, απέκαλυψε τα ερείπια οικίας του 14ου αιώνος π. Χ., εν η ανεγέρθησαν διάφορα ώραία αντικείμενα, πληροφορούντα περί του έσωτερικού αρχαίου ελληνικού βίου.

Οι άμερικανοί άεροπόροι, οι όποιοι εξετέλουν τον γύρον του κόσμου, έχουν αποκλεισθή εις Ρεϊκζάβικ της Ισλανδίας υπό πάγων.

ΤΕΧΝΗ

Εις την Πράγαν εαυτάσθη επίσημως η έκατονταετηρίς του διόσημου μουσουργού Σμετάνα, όστις θεωρείται ο Όρφεύς των Τσέχων. Έγένοντο 3 μεγάλα συναυλία υπό την διεύθυνσιν του μουσικού Τάλιχ μ' έργα αποκλειστικώς του Σμετάνα.

ΓΡΑΜΜΑΤΑ

Από του θεάτρου Κυβέλης έδιδάχθη τό νέον κοινωνικόν δράμα του κ. Στύρου Μελά υπό τον τίτλον «Μιά νύχτα, μιá ζωή».

Ετοιμάζεται η έκδοσις του Α' τόμου των Διηγημάτων κι' άλλων πεζογραφημάτων του γνωστού λογοτέχνου κ. Μιχαήλ Γ. Πετρίδη, ποιητού των «Έξαιτίχων» κλπ.

ΕΙΔΗΣΕΙΣ

Εωυτάσθη επίσημως εν Σιμφ η έκατονταετηρίς της παρᾶ τον Γέροντα μεγάλης ναυμαχίας της επαναστάσιως του 1821, νικηφόρου διά τους Έλληνας.

ΠΕΡΙΕΡΓΑ

Παλαιά κινηματογρ. ταινία, αφού διά βρασμού αποβάλουν ποσότητά τινα του έπ' αυτών άργύρου, χρησιμοποιούντα εις την κατασκευήν λουστρινιού.

ΝΕΑΙ ΕΚΔΟΣΕΙΣ

ΜΠΑΥΡΟΝ, η Ζωή και τό Έργο του, υπό Στέλιου Σπεράντσα εξέδόθη και εκυκλοφόρησεν εις λίαν κολλιτεχνικήν έκδοσιν επί άρίστου χάρτου, μετά 10 εικόνων ένός αυτογράφου της τρισέγγονης τοι ποιητού Μίς Λύττον και πραγματικώς ώραιού έξωφύλλου, παριστάνοντος τον Μπαύρον εργαζόμενον εις τό έν Άθήναις Μοναστήρι των Καπουτσιώνων. Τό έξωφύλλον είναι έργον του καλλιτέχνου κ. Άγγέλου Σπαχή. Τό βιβλίον έξ 136 σελίδων είναι δεμένον λίαν καλλιτεχνικώς. Πωλείται εις άπαντα τα βιβλιοπωλεία και παρ' ήμιν αντί δρ. 18

Προσεχώς θα γράψωμεν περισσότερα. ΝΑΓΙ Σ ΜΙΚΟΥΛΕΝ υπό Αιμιλίου Ζολά, εξέδόθη υπό του έκδοτικού οίκου Χρ. Γανιάρη και Σιας και πωλείται εις άπαντα τα βιβλιοπωλεία Άθηνών και έπαρχιών αντί δρ. 6.

Η ΜΙΝΙΟΝ υπό Γκαίτε, εξέδόθη ώσαύτως υπό του έκδοτικού οίκου Χρ. Γανιάρη και Σιας και πωλείται αντί δρ. 6.—Τά δύο ταύτα βιβλία είναι από την σειράν των «Μικρών Άριστουργημάτων» την όποιαν ήρχισε να έκδίδη ο άνωτέρω έκδοτικός οίκος.

ΓΡΑΜΜΑΤΙΚΗ ΤΗΣ ΝΕΑΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΓΛΩΣΣΗΣ υπό Α. Αναστασιάδου, Θ. Ίωγος, Β. Σαραντοπούλου και Κ. Σκελλορίου, εξέδόθη προς χρησιν των μαθητών της Γ' και Δ' τάξεως των δημοτικών σχολείων άμφοτέρων των φύλων κατά τό τελευταίον αναλυτικόν πρόγραμμα.

ΕΘΝΙΚΗ ΑΤΜΟΠΛΟΪΑ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

ΑΝΩΝΥΜΟΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΕΤΑΙΡΙΑ

ΕΔΡΑ ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ

ΔΕΚΑΠΕΝΘΗΜΕΡΟΣ ΓΡΑΜΜΗ ΠΕΙΡΑΙΩΣ—ΝΕΑΣ ΥΟΡΚΗΣ

έκτελουμένη διά των γνωστών πολυτελών και ταχέων υπερωκεανίων της.

ΔΕΚΑΠΕΝΘΗΜΕΡΟΣ ΓΡΑΜΜΗ ΠΕΙΡΑΙΩΣ—Θ/ΝΙΚΗΣ—ΚΩΝ/ΠΟΛΕΩΣ—ΚΩΝΣΤΑΝΤΗΣΣ—ΒΑΡΝΗΣΣ—ΠΕΙΡΑΙΩΣ—ΜΑΣΣΑΛΙΑΣ

έκτελουμένη διά του ταχυτάτου υπερωκεανίου της «ΠΑΤΡΙΣ» και του γνωστού πολυτελοϋς θαλαμηγού «ΑΝΔΡΟΣ»

Μηνιαία γραμμή Πειραιώς—Χίου—Μιτυλήνης—Θ/νίκης—Βόλου—Πειραιώς—Πατρών—Μασσαλίας—έκτελουμένη διά της πολυτελοϋς θαλαμηγού «ΝΑΕΟΣ».

Γραμματί δι' όλους τους έλληνικούς λιμένας.

Πληροφορία: Έν Πειραιεί ΓΕΝΙΚΟΝ ΠΡΑΚΤΟΡΕΙΟΝ, Μέγαρον Βάτη, 1ον πάτωμα τηλ. 3—64

Έν Άθήναις, Άπελλοϋ 1 Τηλ. 6—44.

<p>ΓΡΑΦΕΟΝ ΕΜΠΟΡΙΚΩΝ ΑΠΟΣΤΟΛΩΝ Σ. ΨΙΛΑΚΗ & Η. ΧΡΗΣΤΟΠΟΥΛΟΥ 3 Άδριανού 3—(παρά τη παλαιᾶ αγορά) ΑΘΗΝΑΙ Φορτώσεις — Έκφορτώσεις Παραλαβή — Μεταφοραί</p>	<p>«ΟΠΤΙΚΑ» ΦΩΤΟΓΡΑΦΙΚΑ ΣΤΑΔΙΟΥ 20 ΜΑΡΙΝΑΡΟΣ ΚΑΙ ΜΟΙΡΑΓΙΑΣ</p>
---	--

<p>ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗ Ι. ΠΑΠΑΒΑΣΙΛΕΙΟΥ & ΣΙΑ Βίτωρος Ούγγω 1 ΦΟΡΤΩΣΕΙΣ, ΕΚΤΕΛΩΝΙΣΕΙΣ ΣΙΔΗΡΟΔΡΟΜΙΚΩΣ, ΘΑΛΑΣΣΙΩΣ</p>	<p>ΤΡΑΠΕΖΑ ΕΘΝΙΚΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ ΑΝΩΝΥΜΟΣ ΕΤΑΙΡΕΙΑ — Ίδρυθείσα τῷ 1918 Έδρα εν Άθήναις.—Υποκαταστήματα εν Πειραιεί, Πάτραις, Σιμφ. ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ καταβληθέν Δρ. 10.000.000 ΚΕΦΑΛΑΙΑ αποθεματικά Δρ. 2.057.802.95 Πρόεδρος του Διοικ. Συμβουλίου: Παντελής Τσιτσεκλής Σύμβουλοι Διευθυνταί: Δ. Μιαούλης και Άν. Σπουργίτης. Τραπεζικαί έργασια παντός είδους Καταθέσεις εις Δραχμάς και Ξένα νομίσματα υπό των ενόικωτέρων όρους.</p>
---	---

ΠΡΑΣΙΝΟ ΣΑΛΟΝΙ — ΣΤΟΑ ΡΙΖΑΡΗ

ΛΙΑΝ

ΠΡΟΣΕΧΩΣ

Ἀρχίζει ἡ ἔκδοσις πλήρους

ΒΙΟΓΡΑΦΙΚΗΣ ΠΙΝΑΚΟΘΗΚΗΣ

τοῦ Ἐκδοτικοῦ Τμήματος τοῦ « Παντογνώστου » ὑπὸ τὸν τίτλον

“ΕΛΛΗΝΙΚΟΝ ΠΑΝΘΕΟΝ”

1821 - 1921.

ΟΛΑΙ ΑΙ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟΤΗΤΕΣ ΤΗΣ ΕΚΑΤΟΝΤΑΕΤΗΡΙΔΟΣ 1821—1921

Θὰ περιληφθοῦν εἰς τὸ ἀνωτέρω κολοσσιαῖον Ἔργον.

ΟΛΟΙ ΟΙ ΕΛΛΗΝΕΣ οἱ δράσαντες καὶ ἀκμάσαντες εἰς τὴν Ἐπανάστασιν, εἰς τὴν Πολιτικὴν, εἰς τὸν Κλήρον, εἰς τὴν Ἐπιστήμην, εἰς τὴν Τέχνην, εἰς τὴν Λογοτεχνίαν, εἰς τὴν Ἱστορίαν, εἰς τὴν Μουσικὴν, εἰς τὸ Θέατρον, κλπ. κλπ.

ΟΙ ΓΝΩΣΤΟΤΕΡΟΙ ΙΣΤΟΡΙΟΓΡΑΦΟΙ—ΙΣΤΟΡΙΟΔΙΦΑΙ—ΛΟΓΟΤΕΧΝΑΙ ἐργάζονται εἰς τὴν συγγραφὴν τῶν βιογραφιῶν τῶν ἀνωτέρω, αἱ ὁποῖαι θὰ ἀποτελέσουν ἔργον μνημειῶδες καὶ μοναδικὸν εἰς τὴν Ἑλλάδα.

ΟΛΟΙ ΟΙ ΚΑΛΟΤΕΧΝΑΙ καταγίνονται διὰ τὰς προσωπογραφίας των καὶ διὰ τὰς ἱστορικὰς σκηνὰς ἐκ τοῦ βίου καὶ τῆς δράσεώς των.

Ο “ΠΑΝΤΟΓΝΩΣΤΗΣ,” οὔτε δαπανῶν, οὔτε κόπων φεῖδεται ἐκ καθήκοντος πρὸς τὸ Μέγα καὶ Ὁραῖον Παρελθὸν καὶ πρὸς τοὺς ἐργάτας τῆς Ἑλληνικῆς Ἀνεξαρτησίας καὶ Ἀκμῆς.

ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΕΞ ΕΙΔΙΚΩΝ διευθύνει τὴν κατανομὴν τῆς ἐργασίας καὶ τὴν ἐκτέλεσιν αὐτῆς.

ΤΟ ΟΛΟΝ ΕΡΓΟΝ θὰ ἐκδοθῆ κατὰ τεύχη ἀνεξάρτητα, διὰ μίαν ἐκάστην προσωπικότητα, πλουσίως εἰκονογραφημένα καὶ ἐπὶ ἀρίστου χάρτου.

ΠΡΕΠΕΙ ὅλοι οἱ Ἕλληνες νὰ ἀποκτήσωσι τὸ

“ΕΛΛΗΝΙΚΟΝ ΠΑΝΘΕΟΝ,, 1821—1921

ΕΠΕΙΔΗ τὸ Ἔργον θὰ ἐξαντληθῆ ταχέως δεχόμεθα ἀπὸ σήμερον δηλώσεις μετὰ τοῦ κατωτέρω σημειουμένου δικαιώματος ἐγγραφῆς, ὅπερ θὰ ὑπολογισθῆ εἰς τὴν ἀξίαν τοῦ ὅλου ἔργου.

Διὰ τὸ Ἐσωτερικόν	Δρ. 25.—
» τὴν Ἀμερικὴν	Δολλ. 1.—
» τὴν Αἴγυπτον καὶ Ἀγγλίαν	Σελ. 5.—
» τὸ Ἐξωτερικὸν ἐν γένει	Φραγ. Γαλ. 25.—

ΖΗΤΗΣΑΤΕ δελτία ἐγγραφῆς ἀπὸ τὰ Γραφεῖα « Παντογνώστου »

Ἵδὸς Ἴπποκράτους 32 — Ἀθῆναι.

πὸ τοῦ
αὐτά